

Ponedeljak, 12. novembar 2007.

Svedoci SST7/23, Avdulah Avdija i Roel Versonnen

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.23

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilaštvo protiv Ramusha Haradinaja i ostalih.

SUDIJA ORIE: Hvala vam gospodine sekretare. Gospodine Di Fazio, da li ste spremni da pozovete sledećeg svedoka koji će, ukoliko sam shvatio, biti svedok 23, a svedočiće putem video veze. Dodeljene su zaštitne mere, pseudonim, izobličenje lica i glasa.

TUŽILAC DI FAZIO: Da, časni Sude, ja sam spreman. Pripremio sam jedan sažetak iskaza svedoka, koji mogu da pročitam radi zapisnika, ukoliko vi to želite.

SUDIJA ORIE: Da. Mogli bismo to da učinimo, ali, u stvari, ja bih više voleo da se najpre poslužimo video vezom, koja trenutno funkcioniše.

TUŽILAC DI FAZIO: Kako god časni Sud želi.

SUDIJA ORIE: Predstavnik sekretarijata je na video linku u (...)(*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*)(...). Možete li prvo da nam kažete da li na vidite i čujete?

Predstavnik sekretarijata: Dobar dan časni Sude. Možemo da vas vidimo i da vas čujemo.

SUDIJA ORIE: Možete li da nam kažete ko je prisutan u prostoriji, u ovom trenutku?

Predstavnik sekretarijata: Svedok sedi pored mene, tu je osim toga i tehničar i ja ću pozvati svedoka da svedoči kada Pretresno veće to zamoli. Osim toga, tu sam prisutna i ja u ime Sekretarijata.

SUDIJA ORIE: Da li biste mogli da uvedete svedoka 23, molim?

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobar dan, svedoče 23.

SVEDOK 23: Dobar dan.

SUDIJA ORIE: Možete li da me čujete na jeziku koji razumete?

SVEDOK 23: Da.



SUDIJA ORIE: Svedoče 23, mi se nećemo koristiti vašim ličnim imenom. Umesto toga nazivaćemo vas svedok 23, zbog toga što su odobrene zaštitne mere za vas. To znači da ćemo vas nazivati „svedok 23“, da nećemo koristiti vaše ime, vaše lice spoljni svet neće moći da vidi, niti će vas glas moći da se čuje u spoljnem svetu. Međutim, sama sadržina vašeg iskaza biće dostupna javnosti. Da li ste to razumeli?

SVEDOK 23: Da.

SUDIJA ORIE: Pre nego što date iskaz, prema Pravilniku o postupku i dokazima, neophodno da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Vidim da vam je sada predat tekst ove izjave i molio bih vas da je date.

SVEDOK 23: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Veliko vam hvala, svedoče 23. Najpre će vas ispitivati gospodin Di Fazio, koji je zastupnik Tužilaštva. Ali, pre nego što on počne, dozvolite mi samo trenutak da se konsultujem sa Sekretarijatom.

(Pretresno veće i Sekretariat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Imate reč, gospodine Di Fazio.

svedok: SST7/23

(svedočenje preko videolinka)

GLAVNO ISPITIVANJE:TUŽILAC DI FAZIO

TUŽILAC DI FAZIO: Hvala vam, časni Sude. Uz dopuštenje Pretresnog veća, želeo bih da se svedoku predviđa njena izjava po Pravilu 65 ter, to je 2167. Verujem da je to potpisana verzija na albanskom jeziku, uz koju takođe ide i prevod na engleski. Molio bih da se to predviđa svedoku.

SUDIJA ORIE: Prepostavljam da je neophodan broj.

TUŽILAC DI FAZIO: Da, biće neophodan broj, jer ću tražiti i usvajanje u spis.

SUDIJA ORIE: Koji će to biti broj, gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokument pod pečatom P1221.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Dakle, dokument je pod pečatom i označen u svrhu identifikacije.



TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Svedoče, koliko sam shvatio sada imate svoju izjavu pred sobom. Možete li da je pogledate? I, molim vas, recite da li vidite svoj potpis na ovoj izjavi?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da. Da, vidim.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Hvala vam. Svedoče, da li ova izjava sadrži podatke koje biste vi ponovili ukoliko bi vam bila postavljena pitanja u vezi sa tim šta je sadržano u ovoj izjavi? Ili, možda bih mogao da vam pomognem da razumete moje pitanje, tako što će ga formulisati ovako. Ako bih vam postavio pitanja u vezi sa svim ovim činjenicama koje se pominju u izjavi, da li biste vi odgovorili na isti način?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da. Ponovila bih tačno ono što sam i ranije rekla.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Hvala vam, svedoče. A, da li je izjava, koliko je vama poznato, istinita i tačna?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ja sam rekla istinu.

TUŽILAC DI FAZIO: Časni Sude, ulažem zvaničan zahtev da se ova izjava usvoji u spis prema Pravilu 92 ter.

SUDIJA ORIE: Pre nego što Pretresno veće donese odluku o tome, obično počnemo sa onom listom na kojoj se nalazi pseudonim.

TUŽILAC DI FAZIO: Vi ste u potpunosti u pravu, u pitanju je moja greška. Trebalo je najpre time da se pozabavim i izvinjavam se zbog ove greške. Molio bih da se svedoku predovi 02164 po Pravilu 65 ter.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Svedoče, na ovom listu papira nalaze se neki liči podaci koji se odnose na vas. Molim vas da to pogledate i da nam kažete da li su ovi lični podaci tačni?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da, podaci su tačni.

TUŽILAC DI FAZIO: Hvala. Časni Sude, molim usvajanje u spis ovog dokumenta pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, molim vas broj za ovaj dokument.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokument 1222, označen u svrhu identifikacije pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Da li ima prigovora na usvajanje ovog lista sa pseudonimom i, ili izjave po Pravilu 92 ter? Vidim da branioci odrično odmahuju glavom. Prema tome, dokazni predmeti 1221, 1222 se usvajaju u spis. Možete da nastavite, gospodine di Fazio.

TUŽILAC DI FAZIO: Hvala.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Svedoče, vi u svojoj izjavi opisujete jednu epizodu kada ste vi i vaš suprug zaustavljeni kod mesta koje se zove *Crni kamen* i potom opisujete događaje koji su se tamo odigrali. Kažete da ste se nalazili u porodičnom automobilu, da su vas



zaustavili i da su vam onda postavljali pitanja u automobilu, oko 2,5 sata ... odnosno vaš automobil je bio parkiran tokom 2,5 sata i tokom vremena postavljena su vam pitanja. Potom kažete da ste oko 2,5 sata docnije čuli zvuke koji su poticali od pucanja i onda ste videli kako drugi automobil dolazi putem iz Đakovice/Gjakovë. Da li ste, zapravo, ikada videli ovaj drugi automobil, svojim vlastitim očima?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Mi smo se bili zaputili u našu porodičnu kuću. Išla sam sa suprugom i decom, išli smo u selo koje se zvalo Dolovo/Dellovë i zaustavljeni smo kod *Crnog kamena*, kao što sam već rekla. Put je bio pun rupa, od nas su tražili da se zaustavimo. Bilo je između 10 i 15 ljudi. Meni je izgledalo kao da ih ima stotinu. Onda su nas zaustavili na oko 2 sata, kao što ste rekli, odnosno kao što ja kažem u svojoj izjavi. Dva sata kasnije pristigao je automobil iz Đakovice/Gjakovë, ali mi nismo videli, odnosno ja sam to videla samo krajičkom oka.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Ovo vozilo koje ste videli krajičkom oka, da li se ono zaustavilo u blizini?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne, ne. Nas su odveli na poljanu blizu nekog drveća i nismo mogli da vidimo to vozilo. Bili smo svi zajedno, dakle moj suprug i deca, svi smo zajedno odvezeni na tu poljanu.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U redu. Potom, u svojoj izjavi, kažete sledeće: „Posle incidenta morali smo da ostanemo u kolima i da čekamo oko 2 sata.“ Onda ste vi i vaš suprug i jedno od vaše dece dobili naređenje da pređete u drugo vozilo.

ADVOKAT HARVEY: Časni Sude, ulažem prigovor na način na koji se svedoku postavljaju sugestivna pitanja. Ono što, zapravo, gospodin Di Fazio sada radi jeste da svedoku čita njenu vlastitu izjavu i onda traži od svedoka da to potvrди.

SUDIJA ORIE: Pa, ja nisam siguran da gospodin Di Fazio to pokušava.

TUŽILAC DI FAZIO: Pa, ja upravo pokušavam da to ne učinim.

SUDIJA ORIE: Koliko sam ja shvatio, gospodin Di Fazio čita delove izjave svedoka koji su sada deo spisa i, zapravo, pokušava da se usredsredi na to da dobije dodatne informacije.

TUŽILAC DI FAZIO: Upravo tako, ja samo postavljam temelje za svoja naredna pitanja.

SUDIJA ORIE: Zamolićemo gospodina Di Fazioa da nastavi, a ukoliko on postavi neko pitanje u kojem bi se od svedoka samo tražilo da potvrđuje da li je izjava tačna, onda je to suvišno, a ukoliko je pitanje neko novo pitanje, onda možemo da vidimo da li će pitanja postati sugestivna, s obzirom na način na koji su uvedena, ili je samo reč o tome da se pruži odgovarajući kontakt za naredno pitanje.

ADVOKAT HARVEY: Moje mišljenje je da je to već samo po sebi sugestivno.

SUDIJA ORIE: Da, ali još uvek nismo čuli pitanje i, naravno, svedoku uvek mogu da se predoče delovi izjave, ali sve zavisi od toga kakvo će pitanje uslediti. Možete da nastavite, gospodine Di Fazio.



TUŽILAC DI FAZIO: Hvala.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U svojoj izjavi kažete da, pošto ste neko vreme proveli na ovom mestu, da ste vi i viša suprug i deca dobili naređenje da pređete u drugo vozilo zajedno sa vojnicima OVK. Možete li da pružite Pretresnom veću bilo kakve podatke u vezi sa tim odakle je došlo to drugo vozilo? Imate li bilo kakvu predstavu odakle je to vozilo došlo i kako se tu našlo?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Vozilo koje je tamo stiglo i u njemu je bio vojnik kojeg nisam poznavala, je došlo iz Đakovice/Gjakovë. Došlo je do pucnjave i nas su odveli u čošak. Od mene i mog supruga tražili su da pređemo u ovaj drugi automobil, a deca su ostala u našem *Mercedesu*. Vozio ga je jedan od vojnika, a mi smo prešli u ono vozilo koje je došlo, a onda su nas odvezli na neko mesto Kraljane/ Kralanë, ili tako nešto.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Sada sam pročitao kako je vaš odgovor ušao u transkript i želim da budem siguran da sam ga jasno razumeo. Da li nam vi kažete da je od vas i vašeg supruga traženo da pređete u novo vozilo, ovo drugo vozilo, a to drugo vozilo je došlo iz Đakovice/Gjakovë, kada se začula pucnjava?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da, tako je. To je tačno. Kada su ispaljeni meci, dovezen je auto, ja nisam znala kome taj automobil pripada, a i suprug i ja smo odvedeni u to vozilo i onda smo u njemu odvezeni. A, takođe je sa nama bilo i jedno dete.

SUDIJA ORIE: Svedoče 23, vi ste upravo rekli da je to vozilo pristiglo iz Đakovice/Gjakovë i da se začula pucnjava. Da li ste hteli da kažete da je vozilo došlo iz smera Đakovice/Gjakovë

ili imate neka konkretna saznanja, na osnovu kojih možete da tvrdite da je vozilo zapravo došlo iz same Đakovice/Gjakovë? Da li je vozilo došlo iz tog smera ili imate i neke dodatne podatke?

SVEDOK 23: Kao što je vojnik rekao, on je rekao: „Mi smo došli iz Đakovice/Gjakovë. “ A, u vozilu nije bilo vozača i ja, suprug i još jedno dete smo prešli u to vozilo. Ostala deca su ostala u našem *Mercedesu*, a onda smo nastavili dalje, u onom smeru u kojem su nas odvezli vojnici.

SUDIJA ORIE: Možete da nastavite, gospodine Di Fazio.

TUŽILAC DI FAZIO: Hvala.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Kada ste produžili u onom smeru u kojem su vas povezli vojnicima, možete li da kažete Pretresnom veću, šta se dogodilo sa vašim vozilom, sa vašim porodičnim automobilom? Da li je on ostao na licu mesta? Šta se dogodilo?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Dok smo tamo stajali tokom 2 sata, mi smo svi bili u našem vozilu. Dakle, moj suprug, deca i ja. Ali, kada smo krenuli dalje, jedan vojnik je ušao u naše vozilo i, mada je moj suprug rekao: „Ja ču da vozim svoj automobil“, on je odgovorio: „Ne, ja ču ga voziti“. Znači, taj jedan vojnik je vozio naš automobil, a drugi vojnik je vozio drugo vozilo i onda smo mi tako produžili.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U redu. Ali, porazmislite o pitanju. Pitanje je vrlo jednostavno. To je jedno malo pitanje, za koje bih ja želeo da saznam odgovor, a ono glasi ovako: Kažete da ste se vozili drugim vozilom i uputili ste se kao na mesto gde znamo da su



vas izbacili. E sad, kada ste putovali od onog mesta na kojem su vas zaustavili, ka onom mestu gde su vas izbacili iz automobila, šta se u međuvremenu dogodilo sa vašim porodičnim vozilom?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Kada su nas odvezli, ostavili su nas ispred vrata moje porodične kuće. U našem automobilu su bila deca, a u drugom automobilu smo bili ja, moj suprug i jedno dete. Ja sam im rekla: „Hajde da otvorimo glavnu kapiju da naše vozilo može da se uveze u dvorište“, ali su mi rekli: „Ne, ne, vaš suprug će dovesti automobil.“ Međutim, ja nisam znala gde je bio automobil ... i nikad nisam videla svog muža.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U redu. Hvala. Sada je to jasno. Dakle, kada su vas ostavili pred vratima, tamo su se nalazila oba automobila. Dakle, oba automobila su otišla sa tog mesta *Crni Kamen* i došla do mesta gde ste vi ostavljeni?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U redu. Sada bih vas zamolio da pokušate da se prisetite ko je još bio u vašem automobilu. Možete li Pretresnom veću reći, sećate li se ko je sve bio u tom automobilu? Dakle, mislim na svaku pojedinačnu osobu, bez obzira da li je bila sa vama u rodbinskoj vezi, ili ne?

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio, možete li biti konkretniji u vezi sa time na koji tačno deo tog događaja mislite? Jer, koliko sam ja shvatio, u ovom automobilu koji je vozio vojnik OVK, dok su deca bila unutra, nalazila su se samo deca u tom automobilu, osim možda jednog deteta. Dakle, možete li tačno reći svedokinji, na koji deo ovog događaja vi konkretno mislite?

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U redu. Dakle, gospodo, kada ste stigli do kuća vaših rođaka i kada su vas tamu ostavili, ko je bio u vašem porodičnom automobilu? Dakle, ko se vozio u vašem automobilu, od tog mesta po imenu *Crni Kamen*?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Tamo je bio, u automobilu je bio vojnik OVK, ne znam tačno ko je bio taj čovek. Dakle, on je vozio naš automobil, a i ovaj drugi automobil vozio je vojnik. Dakle, oba automobila vozili su vojnici i mi smo bili ostavljeni pred vratima kuće moje porodice.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Pa, želeo bi da tačno shvatim koliko je ljudi bilo u tom automobilu?

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio, da stvari budu jasnije, pokušaću ja. Gospodo, u ovom automobilu koji je vozio ovaj vojnik OVK, dakle u vašem porodičnom automobilu, da li sam vas dobro shvatio, jeste li vi rekli da su unutra bila vaša deca?

SVEDOK 23: Da, četvoro dece, a peto dete je bilo sa nama, a ja sam bila u drugom stanju.

SUDIJA ORIE: Zaustaviću vas u ovom trenutku. Dakle, u *Mercedesu* je bio jedan vojnik OVK i četvoro dece. Da li je u tom automobilu bila još neka osoba?

SVEDOK 23: Ne.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite, gospodine Di Fazio.



SVEDOK 23: Ne, niko drugi nije bio u tom automobilu.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U redu. Pokušajte da se sada prisetite ovog automobila u kojem ste vi bili, i to dok ste se vozili od *Crne Stene* pa do mesta gde su vas ostavili. Možete li reći Pretresnom veću, ko je tačno bio u tom automobilu?

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio, ja ču pokušati da razjasnim ovo pitanje. Gospođo, mislim da ste nam već rekli da ste vi i vaš suprug, i jedno vaše dete, morali preći u taj drugi automobil koji je bio stigao na to mesto. Rekli ste nam da je i taj automobil vozio vojnik OVK. Da li je u automobilu bio još neko osim tog vojnika OVK koji je vozio automobil, vašeg supruga, vas lično i jednog deteta?

SVEDOK 23: Ne. Tamo nije bio niko drugi. Tamo je bio vozač, ja sam bila tamo, moj suprug. Dakle, u našem automobilu bio je vojnik koji je vozio i naša deca, a u ovom drugom automobilu bio je drugi vojnik koji je vozio, ja sam bila tamo, moj suprug i jedno dete.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Di Fazio, molim vas nastavite.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Nakon što ste ostavljeni kod kuće vaših rođaka, jeste li videli kako vaš lični automobil odlazi iz tog područja gde se nalazila kuća tih vaših rođaka?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Celo to vreme koje sam ja tamo provela, automobil je bio svakog dana u selu i svaki put kad sam ga videla bolelo me je srce. I, kada sam stigla u kuću svog supruga, više ga nisam videla.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Sada ne govorim o periodu koji je usledilo, nego o periodu odmah nakon što ste stigli do kuće svojih rođaka, gde su vas ostavili. U svojoj izjavi, vi kažete da su oni otišli iz tog sela gde su vas ostavili i da svog supruga niste videli idućih pet sedmica. Dakle, kada su vas ostavili kod kuće vaših rođaka, da li znate ko je tada bio u vašem automobilu, kada su otišli iz tog mesta?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Tamo je bio jedan vojnik iz Jablanice/Jabllanicë, no ne znam ništa više o njemu. Dakle, oni su tamo ostavili i nakon toga krenuli za Jablanicu/Jabllanicë i moj suprug i naš automobil. Ja svog supruga nisam videla idućih pet sedmica, a što se automobila tiče, njega više nikad nisam videla

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Zahvaljujem. Kada kažete, oni su nas tamo ostavili i nakon toga su nastavili prema Jablanici/Jabllanicë, i kažete, i automobil i vaš suprug, ko je bio u tom automobilu kada ste ga po poslednji put videli?

SUDIJA ORIE: Idemo korak po korak, molim vas.

SVEDOK 23: Dva vojnika, samo oni.

SUDIJA ORIE: Pa, možemo li se baviti svakim automobilom pojedinačno. Prvo, na primer, ovim *Mercedesom*, koji je pripadao porodici. Dakle, kada su otišli sa ovog mesta gde živi vaša porodica, ko je bio u vašem *Mercedesu*, ko je vozio?

SVEDOK 23: Unutra su bila dva vojnika i niko drugi. Jedan vojnik koji je vozio jedan automobil i drugi vojnik, koji je vozio drugi automobil u kojem je bio moj suprug. Dakle,



osim ta dva vojnika, tamo nije bilo više nikoga. Međutim, ne znam ko su bili vojnici, ne znam njihova imena.

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio, molim vas nastavite.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Da li znate ko je bio vlasnik ovog drugog automobila?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne, ja to zaista ne znam, niti želim znati.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Kasnije, u svojoj izjavi ...povlačim ovo pitanje. Hteo bih svedokinji predočiti jednu fotografiju sa dopuštenjem Suda.

SUDIJA ORIE: Da li to treba da bude pod pečatom, ili ne?

TUŽILAC DI FAZIO: Mislim da je potrebno da i fotografija bude pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Ali, ako se iz fotografije može razaznati identitet, da li mislite da ni kombinacija pitanja i fotografije neće ukazati na identitet?

TUŽILAC DI FAZIO: Mislim da neće.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim, onda, broj, da kažete broj sekretaru.

TUŽILAC DI FAZIO: Broj je D118.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Gospođo, molim vas, pogledajte ovu fotografiju i recite, da li ste bili na mestu koje se vidi na toj fotografiji?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ja sam bila na tom mestu pet sedmica nakon što je odveden moj suprug. Mene su odveli na ovo mesto i sedeli smo u seni ovog drveta. Tamo je bio moj svekar, jedan rođak i ja. Dakle, to je bilo tačno ispod ovog drveta.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Da li je reč o ovom drvetu koje se vidi u prednjem delu fotografije, na levoj strani?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Zahvaljujem.

SVEDOK 23 – ODGOVOR: To je mesto na kojem smo sedeli, otprilike, pola sata.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U svojoj izjavi, vi kažete sledeće: „Susreli smo mog supruga u dvorištu zatvora i bilo nam je dopušteno da ga vidimo. “ Kada govorite o tom zatvorskom dvorištu, da li je to dvorište koje se može videti na ovoj fotografiji?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da, tačno.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Još nekoliko pitanja o vašem suprugu. Nakon što je on otišao sa tog mesta, nakon što je pušten, vi u svojoj izjavi kažete da je on odmah otišao doktoru, nakon što je stigao kući. Jeste li doktoru išli zajedno sa njim ili je išao sam?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne, on je doktoru otišao sam, sa svojim ocem. Doktor ga je pregledao i od tog vremena on stalno ima bolove.



TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: I, konačno, vi u svojoj izjavi kažete da vam je on ispričao kako su ga tukli, i vi kažete da je to vama bilo očigledno, jer ste tragove premlaćivanja mogli videti na celom njegovom telu. Što ste to tačno mogli videti na njegovom telu, kada se on vratio sa tog mesta?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Nisam ga prepoznala kada sam ga videla, bio je potpuno prekriven modricama. Njegova leva ruka bila je slomljena, u zapešću, i imao je masnice po celom telu. No, uz božiju pomoć, preživeo je i ja sam na tome zahvalna Bogu.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Zahvalujem vam što ste odgovorili na moja pitanja.

SUDIJA ORIE: Kasnije ćemo, za javnost, pročitati celi sažetak vaše izjave. No, u ovom trenutku sa svojim unakrsnim ispitivanjem započeće gospodin Harvey, koji zastupa gospodina Brahimaja. Gospodine Harvey, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT HARVEY

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dobar dan, gospođo. Pre nego što je vaš automobil zaustavljen na cesti prema Đakovici/Gjakovë, vi ste prvo prošli kroz jednu kontrolnu tačku, koju je držala policija. Je li to tačno?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da. Vozili smo se i onda su nas zaustavili na kontrolnoj tački u Dolovu/ Dellovë i rekli su nam: „Ne možete ići dalje.“ I, rekli su: „Zašto izlažete opasnosti svoju porodicu“ i zato smo se vratili.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li se činilo da vaš suprug zna ove ljude koji su vas zaustavili u Dolovu/Dellovë?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne. Ne, on nikoga od njih nije poznavao. On ih nikada ranije nije video. To je kao, kao što bi se i sada moglo dogoditi kada vas policija zaustavi na putu, vi ne poznajete te policajce.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Kada vas je tih 10 do 15 muškaraca zaustavilo, jesu li oni svi nosili uniforme? Sada govorim o ovoj desetorici ili petnaestorici, za koje kažete da su bili iz OVK?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Neki jesu nosili uniformu, ali drugi ne.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Rekli ste da vas držali tamo oko 2 sata i da su vam postavljali sva moguća pitanja. Sećate li, kakva su vam pitanja postavljali? Konkretno, jesu li postavljali vašem suprugu pitanja o oružju koje je imao kod sebe?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da, postavljali su takva pitanja.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Sećate li se pitanja o fotografijama koje je imao u automobilu, fotografije na kojima se video on zajedno sa policajcima?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne, to je bio jedan njegov prijatelj, Albanac, koji je bio sa njim na toj fotografiji. Nije to bio nikakav policajac.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Možda je došlo do problema sa prevodom. Morao bih, možda, koristiti druge izraze, reč je bila o albanskom policajcu, je li tako?



SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da, na fotografiji se sa njim video jedan albanski policajac, ali svi imaju takve fotografije.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Jesu li oni od vašeg supruga tražili da im preda svoju pušku?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da. I kada su od njega oni zatražili da im preda oružje, on je to morao učiniti. On je za to oružje imao dozvolu, ali usprkos tome, morao je predati pušku. On pušku nije nosio zato da bi nekoga ubio, nego zato da sebe zaštiti.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Koliko dugo je on imao tu pušku, prema vašim saznanjima?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne bih vam mogla na to da odgovorim. Nisam na to obraćala pažnju.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Koliko znate, je li on uvek imao pušku?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne, ne, nije je imao oduvek. Prvo je tu pušku imao njegov otac, a nakon njegovog oca, on ju je preuzeo.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I da li je uvek nosio sa sobom kada je naokolo putovao?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Pa, moguće je da je nosio. Ne znam kako bih to objasnila. Situacija je postajala sve lošija, moguće da je imao sa sobom, ali radi vlastite zaštite.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li vam je ikada ispričao da ima nekih neprijatelja zbog kojih je zabrinut?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne, nikada mi to nije rekao i on nije imao neprijatelja. On nikada nikome nije učinio ništa nažao, tako da nije bilo razloga da ima neprijatelje.

(...)(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća) (...)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim da nastavite, gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da samo sažmem to za zapisnik. Svedoče, vi ste nam rekli da ste videli svoj porodični auto, tokom ona 3-4 dana, kada ste boravili u selu u kojem je živila vaša porodica, da ste ga tamo viđali svakog dana, a onda ste nam rekli da, kada ste otišli da obidete svog supruga u Jablanici/Jabllanicë, da je to bilo sedmicu pre nego što je konačno došao kući. Upravo smo govorili o tome da, kada ste se prvi put sa njim ponovo sreli, da ste se rukovali i da ste ga pitali kako je. Šta je on odgovorio o tome kako je?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Nakon što ga pet sedmica nisam videla, ponovo sam ga videla. Tamo sam otišla sa dvoje male dece i deca ga nisu prepoznala. Ostali smo tamo, u tom hladu, rukovali se, pitala sam ga kako si, ali nisam čula da kaže bilo koju reč, ali ni ja nisam ništa rekla. Bila sam srećna što ga vidim živog.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Bilo je leto, naravno. Pretpostavljam da je bilo vrlo toplo. Da li se sećate šta je nosio na gornjem delu tela?



SVEDOK 23 – ODGOVOR: Košulju, crnu jaknu i pantalone. U stvari, zaboravila sam, mnogo je vremena prošlo. To je sve što znam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li se sećate, da li je zavrnuo rukave i da li su mu ruke bile gole?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne, to je bila košulja kratkih rukava, mislim.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Znači, mislite da su mu ruke bile gole, zar ne?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne znam šta kažem. Imao je kratke rukave, ali zaboravila sam.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ako je imao kratke rukave, jeste li videli ikakve modrice na licu ili na bilo kojeg drugom delu tela, u to vreme?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne. Nisam videla, ne želim da lažem. Ono što nisam videla, ne mogu ništa da kažem. Ali, nisam videla nikakve znakove zato što je nosio i sako, jaknu. A, nakon što je otisao sa tog mesta, doktor ga je ispitao, pregledao, a kada sam ga ja videla, samo mu je duša bila netaknuta, a sve drugo je bilo poremećeno, on je bio potpuno unakažen. Kako neko ljudsko biće može tako nešto da učini?

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Rekli ste da ne želite da kažete ništa što nije istinito. Kada ste rekli da je bio potpuno unakažen, šta tačno mislite pod tim, da mu je lice bilo unakaženo?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ja nisam rekla lice. Bio je toliko slab, osećao se toliko slabo nakon svega toga, mogli ste ga oduvati dahom.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Možda se ovde radi o nekom problemu u prevodu. Ne želim da se fokusiram na reč unakažen, ukoliko je to prava reč, ali, da li hoćete da kažete da je značajno izgubio na težini?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da, da. Izgubio je mnogo na težini.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li ima još neki način na koji ste upotrebili ovu reč unakažen, osim toga da je smršao?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Jako je smršao, bio je premršav. Tako je bio mršav da ga ni vlastita deca nisu prepoznala. Rekli su nije naš tata, jer pre tih pet sedmica, on je bio dobrog zdravlja, a nakon toga ga deca nisu prepoznala. Bio je tako mršav i bio je u teškom stanju.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Koji je to doktor koji ga je pregledao, da li se sećate?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne znam, zato što ja nisam bila sa njim, pa ne znam. Nisam imala vremena da idem sa njim, jer sam morala da pazim na decu. On je tamo išao sa ocem.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li je vaš muž ikada pre toga imao lomljene kosti, prenحو što je išao u Jablanicu/Jabllanicę, koliko se vi sećate?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne znam da je imao slomljen kosti pre toga.

(...)(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća) (...)

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Rekli ste da je odmah otisao kod doktora da mu se napravi rendgenski snimak ruke. Da li se sećate da li je otisao istog dana, kada se vratio iz Jablanice/Jabllanicę, ili je čekao nekoliko dana, ili je bilo nekako drugačije?



SVEDOK 23 – ODGOVOR: Mislim da dva dana nakon što je tamo otišao, napravljeni su snimci i od tada piće lekove zato što ima bolove i ne oseća se uopšte dobro. Ali, prošlo je devet godina.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li je doneo kući te rendgenske snimke?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da, doneo je to kući i tu se videlo da mu je leva ruka slomljena.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li je taj rendgenski snimak još uvek kod vas, kod kuće?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Možda jeste, nismo ga bacili, čuvali smo ga.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Znači, ako bi ovaj Sud zatražio od vas da date snimak, da li biste otišli kući da ga potražite i da li biste ga dali ovom Sudu?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Mislite danas ili neki drugi dan?

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ne danas, ali u bliskoj budućnosti.

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da, moj bi suprug to mogao doneti, ukoliko hoćete. Imao je te snimke sve do trenutka dok nije davao izjave, ali sada ne znam, ali mislim da bi trebalo da je kod kuće.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Kad kažete da je to imao do momenta kad je počeo da daje izjave, da li znate da li je to pokazao bilo kome od ljudi koji su sa njim obavljali razgovor u ime ureda Tužilaštva?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Koliko znam jeste, mislim da im je pokazao.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Kada je sa vama obavio razgovor gospodin Havarinen iz Ureda Tužilaštva, to je bilo kod vas kod kuće, zar ne?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Izjava koju smo dali?

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Kažete, „izjava koju smo dali“, da, vas oboje ste imali razgovor istog dana, zar ne? I gospodin Haverinen je dobio i vašu i njegovu izjavu, zar ne?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da, tako je učinjeno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Jeste li vi bili prisutni kada je obavljen razgovor sa vašim suprugom?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Kada su oni došli, mi smo se tamo pojavili da odgovorimo na pitanja i rekli im stvari koje su hteli da znaju.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey, pitanje je „bili prisutni“, da li biste mogli da budete precizniji? Možda bih ja mogao da pitam svjedoka. Svedoče 23, kada je vaš suprug obavljao razgovor sa gospodinom Haverinenom, da li ste vi u to vreme bili u istoj prostoriji?

SVEDOK 23: Ne. Jedno po jedno smo razgovarali.

SUDIJA ORIE: A, kada je gospodin Haverinen sa vama obavljao razgovor, da li je i vaš suprug bio u istoj prostoriji?



SVEDOK 23: Ne, on nije bio prisutan, jer kada smo davali izjave, davali smo te izjave razdvojeno, a ne oboje u isto vreme.

SUDIJA ORIE: Molim da nastavite gospodine Harvey. Ja gledam usput i na sat, ne znam koliko vam je vremena još potrebno, već je prošlo gotovo sat ipo.

ADVOKAT HARVEY: Gotovo sam završio.

SUDIJA ORIE: Molim da nastavite.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Molim vas da nam pomognete još malo sa ovim procesom uzimanja izjave. Gospodin Haverinen je došao u vašu kuću, a i vi i vaš suprug ste bili tamo, kada je on došao, zar ne?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: I ja i moj suprug smo bili u kući, ali izjave nismo davali na istom mestu. On je dao svoju izjavu, a onda sam ja dala svoju izjavu zasebno, ali ne na istom mestu.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Shvatam. Da li je, pre nego što ste dali tu izjavu, postojao period vremena kada ste vi i vaš suprug i gospodin Haverinen, zajedno sa prevodiocem, sedeli i razgovarali uopšteno o onome što zanima gospodina Haverinena, odnosno šta je on želeo od vas dvoje da sazna?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ja u stvari ne znam ko je taj Haverinen.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: To je istražitelj iz Ureda Tužilaštva.

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da. Kad je došao sedeli smo zajedno, moj suprug je bio tu, i razgovarali smo.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Koliko dugo ste časkali i o čemu?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Nije mi, u stvari, jasno pitanje koje ste postavili. Ja ne poznajem gospodina Haverinena, ne znam ko je to, ali kada smo mi davali izjave to je bilo odvojeno i nismo razgovarali zajedno ja i suprug, već odvojeno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ali, pre nego što ste počeli da dajete izjave, to je bilo moje pitanje, da li ste neko vreme sedeli sa čovekom koji je uzimao izjave i raspravljadi o tom predmetu uopšteno?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne, ne, to je ono što sam htela da bude jasno.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Kada je vaš suprug došao u Hag da svedoči, početkom jula, odnosno krajem juna, da li ste ostali na Kosovu ili ste došli sa njim?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ostala sam sa decom na Kosovu, nisam pošla sa njim ovde.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li znate, na osnovu onoga što ste sami saznali, ili na osnovu razgovora sa svojim suprugom, da je, pre nego što je došao ovde u Hag, najpre otisao u Jagodinu?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne, ne znam to, a nije me ni zanimalo.

TUŽILAC DI FAZIO: Časni Sude, uz dopuštenje. . .



SUDIJA ORIE: Jedna od stvari koje su mi pale na um, ne znam da li ste vi isto to pomislili. Vidite kako lako mogu da promaknu određene greške. Dakle, kraj maja, početak juna nije isto što i kraj juna, početak jula. Ja imam ovde zabeleženo da je suprug svedoka dao iskaz 31. maja, 1. juna i 4. juna.

ADVOKAT HARVEY: Hvala vam časni Sude.

SUDIJA ORIE: Eto vidite kako lako može da dođe do ovakvih omaški.

TUŽILAC DI FAZIO: To jeste pitanje, ali osim toga, ja ne ulažem prigovor na pitanje, ali nisam siguran šta je bilo pitanje. Da li je gospodin Harvey pitao da li je njen suprug otišao na to mesto neposredno pre davanja iskaza ovde ili je otišao u nekom trenutku ranije. Mislim da bi to trebalo da bude jasno.

ADVOKAT HARVEY: Sa zadovoljstvom ču to razjasniti.

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Svedoče 23, ja sam napravio omašku kada sam govorio o kraju juna, početku jula meseca. Zapravo je vaš suprug došao u Hag krajem maja, početkom juna, zar ne?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A, pre nego što je došao, nedelju dana ili dve nedelje uoči svog dolaska u Hag, da li vam je poznato je li otišao u Jagodinu?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Iskreno govoreći, ne znam. Ne znam da li je bio tamo pre nego što je ovde došao.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li vam je poznato je li on, uopšte uzev, u velikom broju navrata odlazio u Jagodinu?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne, nije mi to poznato, vi to znate.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I najzad, svedoče, tokom vremenskog perioda po povratku vašeg supruga kući, krajem jula 1998. godine, da li su posetioci dolazili u kuću da razgovaraju sa njim u vezi sa tim šta se njemu dogodilo u Jablanici/Jabllanicë?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne, niko nije dolazio. Ljudi su dolazili da se raspitaju za njegovo zdravlje, to je bilo vreme žetve, a on im je rekao da je zaokupljen žetvom i rekao im je da će tamo otići sledećeg dana zajedno sa ocem.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Izvinjavam se, gde im je rekao da će otići narednog dana?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Pa, od njega su tražili da ode negde u Bec/Bec, negde u štab, ili tako nešto. To je bilo neko vreme kada su ga već pustili.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li govorite o ljudima iz MUP-a ili SUP-a, da li su oni dolazili kod vas kući tražeći od njega da se zaputi u taj štab?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne, ne, dolazili su neki vojnici, neki albanski vojnici. Pitali su gde ti je muž, njegov otac je odgovorio, on je otišao u žetvu. Otišao je kombajnom, a kada se



kombajnom vratio kući, rekli su mu da hoće da se javi u Bec/Bec, pošto se tamo nalazila neka vrsta štaba, ne znam. On je tamo otišao narednog dana, zajedno sa ocem, jer nije mogao da ode istog tog dana.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li su ljudi koji su došli bili pripadnici KFOR-a?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne, oni su bili Albanci, nismo ih poznavali.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Osim te jedne prilike, da li je bilo ko dolazio iz MUP-a ili SUP-a, kako bi obišao vašeg supruga, pošto se on vratio iz Jablanice/Jabllanicë?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Ne, ne, nije dolazio niko iz SUP-a ili MUP-a. Mi ovaj događaj nikom nismo prijavili i otada nismo nikada videli nikoga osim albanskih vojnika koji su želeli da on ode u Bec/Bec, gde se nalazio štab, a on im je odgovorio, moram da odem u žetvu kombajnom i suviše sam zauzet, ali otići će da se javim sledećeg dana i sutradan je tamo otišao zajedno sa ocem.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li vi tvrdite da vam suprug nikada nije rekao da je razgovarao o onome što mu se dogodilo u Jablanici/Jabllanicë sa Sretenom Camovićem?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Nije rekao ništa slično. Ne znam, neću da vas lažem.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala. Nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio.

TUŽILAC DI FAZIO: Samo još jedno pitanje u dodatnom ispitivanju, ukoliko nemate ništa protiv.

SUDIJA ORIE: Ne znam da li ostali branioci žele da unakrsno ispituju. Vidim da ne.

ISPITIVANJE: PRETRESNO VEĆE

SUDIJA ORIE: Imao bih ja jedno pitanje, u kojem bih želeo da mi se nešto razjasni. Svedoče 23, kada vas je ispitivao gospodin Di Fazio, mislim da ste nam u tom trenutku govorili o onom vremenu po povratku vašeg muža i vi ste nam rekli: „Pa, ja ga nisam prepoznala kad sam ga videla, bio je premlaćen sav u modricama, ruka mu je bila polomljena, leva ruka mu je bila polomljena u zglobu i, takođe je bio sav prekriven u modricama, ali hvala Bogu, preživeo je. „Međutim, kad vas je unakrsno ispitivao gospodin Harvey, govorili ste nam o onoj prilici kada ste otišli u posetu mužu, u Jablanicu/Jabllanicë, i rekli ste sledeće, pitanje je glasilo: „Ukoliko je nosio kratke rukave, da li ste videli bilo kakve modrice, bilo na licu ili na nekom drugom delu tela, u to vreme? „A vi ste na to odgovorili sledeće: „Ne, nisam to mogla da vidim. Neću da lažem, ono što nisam videla ne mogu da tvrdim da jesam. Nisam videla bilo kakve zname, jer je, takođe, nosio i jaknu. „Onda ste, dakle, vi ste opisali da se vaš suprug vratio kući sav u modricama, čitavo telo mu je bilo modro, a, međutim, kada ste mu otišli u posetu kažete da niste videli bilo kakve tragove na njegovom telu. Da li se vaš suprug znatno izmenio, kada je reč o modricama, onda kada se vratio kući u odnosu na onaj trenutak kada ste ga videli nedelju dana ranije, u Jablanici/Jabllanicë?



SVEDOK 23: Mogla sam da mu vidim samo lice, ali ne i telo. Ali, pet nedelja kasnije on je bio potpuno druga osoba. Ja sam samo pomislila, hvala Bogu da je živ. Bio je u jako lošem stanju, bio je izuzetno mršav, sav se sasuošio.

SUDIJA ORIE: Kada se vratio kući, da li je imao modrice, da li je bio sav modar u licu, ili je, pak, modrice imao samo na telu?

SVEDOK 23: Nije imao modrice na licu, samo na telu. Na licu nije bilo nikakvih tragova, ali na telu da, imao je puno tragova i od tada oseća bolove. Celo telo ga boli, od tada nije proveo ni jedan dobar dan.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na tom odgovoru. Gospodine Di Fazio, ukoliko je u pitanju samo jedno pitanje, onda bismo mogli da pokušamo da završimo sa svedokom pre pauze, uz strpljenje i blagonaklonost prevodilaca i tehničara, kao i stenografa. Gospodine Di Fazio, imate reč.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC DI FAZIO

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Prilikom unakrsnog ispitivanja, vi ste rekli da ste, posle njegovog puštanja na slobodu, videli određene albanske vojнике koji su želeli da se on zaputi u Bec/Bec, gde se nalazio štab. Da li su ovi vojnici bili pripadnici OVK?

SVEDOK 23 – ODGOVOR: Da, bili su pripadnici OVK, pa, i nije bilo drugih. To su bili pripadnici OVK. Govorili su albanski, pitali su mog svekra i mene da li mi je suprug тамо, а mi smo mu odgovorili, ne, on je otišao u polje, sa kombajnom, radi žetve. Ali, oni su se uputili ka njemu. On se u tom trenutku vraćao i onda su od njega tražili da ode u Bec/Bec. On je na to odgovorio, danas ne mogu da odem, moram da završim žetvu, tako da je otišao narednog dana, zajedno sa svojim ocem.

TUŽILAC DI FAZIO - PITANJE: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Da li ima potrebe za dodatnim unakrsnim ispitivanjem, na osnovu pitanja koje je postavio gospodin Di Fazio? Nema. U tom slučaju, svedoče 23, ovim se završava vaš iskaz u ovoj sudnici, pred ovim Sudom. Želeo bih da vam toplo zahvalim što ste odgovorili na pitanja obe strane, kao i Pretresnog veća. Želim vas srećan put kući i to što pre.

SVEDOK 23: Hvala vam.

ADVOKAT HARVEY: Časni Sude, izvinjavam se. . .

SUDIJA ORIE: Rendgenski snimak?

ADVOKAT HARVEY: Tako je.

SUDIJA ORIE: Postoji još jedno dodatno pitanje kojim bismo želeli da se pozabavimo, svedoče 23. Naime, vi ste rekli da ste, po svoj prilici, zadržali rendgenski snimak. Ukoliko



biste otišli kući, da li biste znali gde da potražite taj snimak, u kuhinji, u dnevnoj sobi, spavaćoj sobi? Znate li gde se ti snimci nalaze?

SVEDOK 23: Ukoliko pronađem ove snimke, ja će vam doneti, jer, imali smo ih, imali smo ih donedavno, kod kuće. Držali smo ih zajedno sa svom ostalom dokumentacijom. Tu su bili ti rendgenski snimci, zajedno sa pismima lekara i fotografijama.

SUDIJA ORIE: Molimo predstavnike Sekretarijat na mestu gde je uspostavljena video veza da povedu računa o tome da se svedoku stavi do znanja kako da dostavi dokumentaciju koju, eventualno, pronađe. Je li to jasno?

predstavnik sekretarijata: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Veliko vam hvala. Želeo bih da vam se zahvalim. Ukoliko više nema nikakvih drugih pitanja, gospodine Harvey, ovim se završava svedočenje putem video veze. Možemo da se isključimo.

(svečenje preko videolinka je završeno)

SUDIJA ORIE: Idemo sada na pauzu, nešto kasnije nego što smo to predvideli. Gospodine Di Fazio ili gospodine Re, imamo li zaštitne mere ili zahtev za zaštitne mere, kada je reč o narednim svedocima.

TUŽILAC RE: Ni za jednog od sledeća tri svedoka.

SUDIJA ORIE: U tom slučaju idemo na pauzu i nastavljamo u 16.30 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio, još uvek ste u sudnici. Želeo bih da vam pružim priliku da pročitate sažetak svedoka 23.

TUŽILAC DI FAZIO: Da, svakako, časni Sude. Zahvaljujući sporazumu sa gospodinom Harveyem, došlo je do izmene u jednoj rečenici, u drugom pasusu. Mogu li da nastavim. Sažetak iskaza svedoka 23. Svedok 23 je udata žena. 12. juna 1998. godine otišla je od kuće sa suprugom i decom u posetu rođacima. Usput je naišla na kontrolni punkt srpske policije i policija je upozorila da ne produži daljem putem. Ona i suprug odlučili su da se vrate kući, ali su ih zaustavili pripadnici OVK, na mestu zvanom *Crni kamen*. 10 do 15 ljudi, pod maskama, zaustavili su vozilo i naredili licima u vozilu da siđu sa putu i parkiraju se u blizini. Potom su ispitivani. Posle nekog vremena, drugo vozilo je naišlo istim putem i došlo je do pucnjave. Posle toga, porodica je podeljena. Neki pripadnici su ostali u porodičnom automobilu, a drugi su odvedeni u drugo vozilo. Stražu su držali pripadnici OVK. Oba vozila, svedok, njen suprug i deca, odvezeni su u susedno selo, gde su svedok i njena deca pušteni i dozvoljeno im je da odu u dom jednog rođaka. Muž je odvezen. Svedok je obavestio svoje rođake da joj je muž otet i oni su počeli da se raspituju, pokušavajući da utvrde gde se nalazi njen suprug. Rođaci su otkrili da joj je suprug u Jablanici/Jabllanicë i da ga tamo drže pripadnici OVK.



Posle oko pet nedelja, svedok je saznala da je njen svekar dobio pismo u kojem se njoj i deci dozvoljava da odu u Jablanicu/Jabllanicë kako bi obišli njenog supruga. Dok je bila u Jablanici/Jabllanicë . . .

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio, žurite oko dva reda.

TUŽILAC DI FAZIO: Izvinjavam se časni Sude. Dok su bili u Jablanici/Jabllanicë, komandant OVK,odeven u crno, rekao joj je da će joj suprug biti pušten na slobodu posle nedelju dana. Suprug se vratio kući posle nedelju dana. Ona je videla da on ima ozlede i tražio je lekarsku negu, pri čemu je utvrđeno da mu je ruka polomljena. Mogla da je vidi tragove premlaćivanja na njegovom telu. To bi bio sažetak.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Di Fazio. Pretresno veće bi sada želelo da dâ jednu izjavu, koja se odnosi na uvršćivanje u spis izveštaja *Human Rights Watch*, a nosi naslov „Kršenje humanitarnog prava na Kosovu, u oktobru 1998.“ Ovaj dokument nosi broj P1212, označen u svrhu dokumentacije. Dana 5. novembra 2007. godine Tužilaštvo je tražilo da se u spis uvrsti jedan izveštaj posredstvom svedoka 28. 8. novembra 2007. godine Tužilaštvo je izjavilo, prilikom zasedanja koje se odnosilo na proceduralna i administrativna pitanja, da će obavestiti narednog dana Pretresno veće koje odlomke ovog izveštaja želi da predloži za usvajanje u spis. 5. i 8. novembra 2007. godine Odbrana gospodina Balaja i gospodina Haradinaja uložila je prigovor na usvajanje ovog izveštaja. Tužilaštvo nije obavestilo Pretresno veće o ovom pitanju do isteka roka od 9. decembra 2007. godine. Shodno tome, Pretresno veće smatra da Tužilaštvo ne insistira i dalje na svom zahtevu da se određeni delovi izveštaja usvoje u spis. Prema tome, Pretresno veće izdaje nalog Sekretarijatu da promeni status dokaznog predmeta P1212, od predmeta označenog u svrhu identifikacije do predmeta označenog kao da se ne usvaja u spis i time se završava izjava Pretresnog veća.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Izgleda da se svuda mogu naći greške kada je reč o mesecu. Obavešten sam da sam rekao da je rok „9. Decembar“. Ukoliko je to slučaj onda to samo pokazuje kako lako dolazi do ovakvih grešaka.

TUŽILAC RE: Časni Sude, ja se nalazim u neugodnoj situaciji. Ja sam imao nameru, ali izgleda da sam zaboravio da vas zamolim za produženje roka, kada je reč o uvršćavanju ovih dokumenata u spis. Mi upravo pripremamo pisanu argumentaciju, spremali smo se, zapravo, da to predamo danas popodne. Toliko smo bili zauzeti tokom ovih poslednjih dana da nisam imao vremena da to završimo. Ja se izvinjavam zbog toga. Ukoliko bismo vam podneli ovu argumentaciju danas popodne, da li biste vi preispitali svoju odluku?

SUDIJA ORIE: Predlažem, gospodine Re, da dodate jedan kratki pasus u kojem biste naveli opravdane razloga zbog ovog odlaganja, i da nas, takođe, zamolite da preispitamo svoju odluku, a mi, naravno, tada moramo ponovo da saslušamo Odbranu, jer je Odbrana uložila prigovor i nije isključeno da će na izbor odlomaka koji vi predložite, Odbrana ponovo uložiti prigovor. Mi ćemo to razmotriti, ali sada je na vama da nam za to date dobre razloge.

TUŽILAC RE: To ću i učiniti.



SUDIJA ORIE: Takođe dosta zavisi i od toga koliko odlomaka vi želite da se uvrsti u spis, da li su u pitanju samo određeni odlomci ili 90 posto čitavog izveštaja, ali saslušaćemo i vašu argumentaciju i argumentaciju Odbrane. Ovim se, barem za sada, završava sve što smo imali da kažemo u vezi sa ovim proceduralnim pitanjima. Da li ste spremni da pozovete sledećeg svedoka, gospodine Re.

TUŽILAC RE: Jeste, spremni smo da to uradimo. U pitanju je gospodin Avdulah Avdija.

SUDIJA ORIE: U redu. Jeste li obelodanili njegovu izjavu?

TUŽILAC RE: Da, jesmo. Ali, hteo bih reći još nešto u vezi sa sledeća dva svedoka, koji su predviđeni za danas. To je gospodin Ahmet Ukaj i gospodin Roel Versonnen. Pošto gospodin Versonnen ima nekih obaveza molili bismo za izmenu redosleda i o tome smo obavestili Odbranu.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, gospodin Re nas je obavestio o tome da će se izmeniti redosled svedoka i ja sam obavestio i gospodina Rea i pravnog savetnika Pretresnog veća da još uvek postoje problemi u vezi sa načinom na koji gospodin Re traži takve stvari.

SUDIJA ORIE: U redu. To ćemo raspraviti kasnije.

ADVOKAT GUY-SMITH: Dobro.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Gospodine Avdija, da li me čujete na jeziku koji razumete?

SVEDOK AVDIJA: Da.

SUDIJA ORIE: Pre nego što počnete sa svojim iskazom, prema Pravilniku o postupku i dokazima, treba da date svečanu izjavu. Poslužitelj vam pruža tekst te izjave, molim vas da je pročitate.

SVEDOK AVDIJA: Svečano izjavljujem da ču govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: U redu. Izvolite sedite, gospodine Avdija. Dakle, gospodine Avdija, prvo će vas ispitivati gospodin Re, koji ovde zastupa Tužilaštvo. Gospodine Re, izvolite.

svedok: Avdullah Avdija

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RE

TUŽILAC RE – PITANJE: Dobar dan, gospodine Avdija. Vi ste Avdulah Avdija, rođeni 21. novembra 1966. Rođeni ste u Batuši/Botushë, opština Đakovica/Gjakovë, na Kosovu.

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: 1966? Ne.



TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je reč o 1968?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Ja sam rođen 1966.

TUŽILAC RE – PITANJE: Počnimo iz početka.

SUDIJA ORIE: To je, zapravo, gospodin Re i kazao na engleskom jeziku. Čini se da je svima jasno da ste vi rođeni 1966.

SVEDOK AVDIJA: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: U redu.

SUDIJA ORIE: Postavilo se još jedno pitanje. Da li je zaista datum 21. novembra. Jeste. U redu. Izvolite.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da krenemo iz početka. Vaše ime je Avdulah Avdija. Je li tako?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Vi ste rođeni u Batuši/Botushë, u opštini Đakovica/Gjakovë, Kosovo?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Datum rođenja 21. novembar 1996?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Vi živate u Batuši/Botushë, zajedno sa svojom porodicom. Da li je to tačno?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Ja bih želeo da vam predoči vašu izjavu, koja je po Pravilu 65 ter, i nosi broj 2165.

SUDIJA HOEPFEL: Molim svedoka da se približi mikrofonu. Zahvaljujem.

SVEDOK AVDIJA: Hvala.

TUŽILAC RE – PITANJE: Pogledajmo sada izjavu koja nosi jučerašnji datum. Je li ovo izjava koju ste juče potpisali?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li na njoj стоји vaš potpis?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Je li sve u njoj istinito?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Da. U jučerašnjoj izjavi, da.



TUŽILAC RE – PITANJE: Kada bismo vam postavili pitanja u vezi sa iskazom koji стоји у тој изјави, да ли бисте данас Pretresnom veću дали исте odgovore?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE: Molim da se uvrsti u spis, по овом основу.

SUDIJA ORIE: Molim sekretara да даде број и овом доказном предмету.

sekretar: Časni Sude, то ће бити P1223.

SUDIJE ORIE: Zahvaljujem гospodine sekretare. Има ли приговора? Не, нema. Dakle, ova izjava po Pravilu 92 ter gospodina Avdije nosi broj P1223.

TUŽILAC RE – PITANJE: U izјavi сe u paragrafu 88 iznose navodi u vezi sa tačkom 2. Optužnice, podtačke 21. i 22.

SUDIJA ORIE: Gospodine Avdija сada ћemo pročitati sažetak vaše izјave, kako bi javnost могла да прати ово испитивање.

TUŽILAC RE: Ovo je sažetak izјave svedoka по Pravilu 92 ter, svedoka Abdulaha Avdije. Svedok је из Batuše/Botushë. On је постао припадник OVK 1998.

SVEDOK 23: Ime места је Batuša, а не Batuši.

TUŽILAC RE: Izvinite zbog izgovora. Potrudiću se.

SUDIJA ORIE: Gospodine Avdija, pojedinosti nisu толико важне, one se sve nalaze u izјavi, ово је sve ради информисања јавности.

TUŽILAC RE: On је у вези са Sejid Nočijem preko женине familije. Sejid Noči nije radio zato што је он хендikepiran и има само један прст на једној њаци. Dobijao је пензију као invalid. Sejid Noči nije bio припадник OVK или srpske vojske. Mnogi seljani отишли су из Batuše/Botushë nakon што су srpske snage то место зauzele 29. маја 1998. Dana 1. јуна 1998. svedok i njegova porodica i Sejid Noči, као и njegova porodica отишли су у Košare/Kosharë, где је Sejid Noči, zajedno са svojom porodicom остao u kući Skendera Gjonija. Svedok је прешао албанску границу до Tropoja, са својом porodicom, али се вратио у Jinik/Junik u јулу 1998. Besim Alija Rama bio је svedokov vođa u OVK. U јулу 1998. Rama је svedoku rekao da OVK traži Sejida Nočija и предложио му да оде у Košare/Kosharë како би га doveo. Rama је rekao rođaku Sejida Nočija, Deli Deliju да се Sejid Noči treba да се јави у Štab OVK u Juniku/Junik. Deli Delija јеnjemu obećao да ће Sejida Nočija dovesti u OVK. Svedok је чуо да је Rama отишао у кућу Skendera Gjonija iduće ноћи, наоружан и у uniformi и да је pozvao по имени Deli Deliju. Sejid Noči је shvatio да OVK njega traži. Deli Delija је Rami rekao да nije добро да odvede Sejida Nočija и Rama је отишао. Sledećег дана svedok је razgovarao са Sejidom Nočijem, који је bio jako uplašen што ga OVK traži и tražio је од njega да му помогне да побегне у Albaniju. Na kraju је Sejid Nočiju predложио да оде u OVK u Juniku/Junik како би се utvrdilo зашто га traže. Deli Delija i svedok отишли су zajedno са Sejid Nočijem do kontrolne тачке OVK која је била око 1,500 метара удалјена од Junika/Junik.



Svedok je ostavio Sejida Nočija i Deliju Delija na toj kontrolnoj tački i otišao. To je bilo poslednji put da je svedok video Sejida Nočija i Delija Deliju.

SUDIJA ORIE: Primetio sam da je svedok nešto želeo da kaže. Izvolite.

SVEDOK AVDIJA: Da, želeo bih nešto da kažem. Pre nego što smo završili sa poslom, ja sam Sejidu Nočiju rekao da „su ovde Deli Delija i Bashkim Nići ida će oni utvrditi šta je nabolje, da li treba otići u Albaniju ili bi trebalo učiniti nešto drugo“.

SUDIJA ORIE: Ali, ovde je reč samo o sažetku.

SVEDOK AVDIJA: Da, ali to se u sažetku ne pominje.

SUDIJA ORIE: U redu. To znači da to nije bilo spomenuto ni u izjavi. Dakle, to ćemo dodati izjavi i sada je to ušlo u zapisnik.

TUŽILAC RE – PITANJE: Ja bih sada želeo da pogledate svoju izjavu, kako bismo neke stvari razjasnili. U prvom pasusu izjave, koju imate pred sobom, vi kažete da ste išli u Tropoje kako biste nabavili oružje i da ste nekoliko dana kasnije vratili, sa otprilike 420 ljudi.

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: To je bilo početkom marta.

TUŽILAC RE – PITANJE: Gospodine, molim vas, možete li me, molim vas, pogledati kada sa vama razgovaram.

SUDIJA ORIE: Gospodine Avdija, gledajte gospodina tužioca i pričekajte da on završi sa svojim pitanjem, pre nego što počnete da odgovarate. Izvolite, gospodine Re.

TUŽILAC RE – PITANJE: Gospodine Avdija, svi ovde u sudnici imaju potpuni tekst vaše izjave. Ja bih sada želeo samo sa vama da razjasnim nekoliko sitnica.

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC RE – PITANJE: U vezi sa ovih 420 ljudi, možete li Pretresom veću reći, kako znate taj tačan broj?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Otišao sam u Tropoje početkom marta 1998. godine, zajedno sa tri suseljana. Otišli smo do jednog mesta i u roku od 2 dana mi smo dobili oružje i dobili smo municiju i ne znam tačno kada, kojeg datuma smo se vratili nas 430.

SUDIJA ORIE: Vi ste sada ponovili ono što стоји u izjavi. Međutim, pitanje gospodina Rea je bilo, odakle ovaj broj 420, kako znate da nije bilo 400 ili 450 već tačno 420 ljudi?

SVEDOK AVDIJA: Pa, nisam brojao sve te ljude, ali čuo sam od ljudi da je to bio tačan broj. Možda je bilo više ili manje ljudi, ali u to nisam siguran.

TUŽILAC RE – PITANJE: Tih 420 ljudi, jesu li to bili vojnici, civilni ili su bili izmešani?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Među njima je bilo ljudi u uniformama. No, bilo je i mnogo ljudi koji su bili odeveni u civilnu odeću.

TUŽILAC RE – PITANJE: Zašto ste putovali noću?



SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Putovali smo noću zato što je tako postojala manja verovatnoća da će nas otkriti srpske snage, jer srpske snage su bile prisutne u većini područja.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kažete da su konji nosili oružje. O kakvoj je vrsti oružja bilo reči?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Konji su nosili različite vrste oružja.

TUŽILAC RE – PITANJE: Je li bila reč o teškom naoružanju, lakom naoružanju, o kakvoj vrsti oružja govorite?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Bilo je i lakog i teškog oružja.

TUŽILAC RE – PITANJE: Možete li nam podrobnije opisati vrstu tog oružja? Da li su to bile puške, o kakvom je oružju bila reč?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Bilo je *Kalašnjikova*, pušaka, mi to zovemo puške tipa 10 ili 20 i municija.

TUŽILAC RE – PITANJE: A, recite, gde ste vi, otprilike, u Tropoju dobili to oružje?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: U to vreme, mi smo to oružje dobili na mestu koje se zvalo Vici Dol. Tamo su bile neke napuštene kuće, tamo je bilo prikupljeno oružje i municija i ljudi su ga tamo dobili.

TUŽILAC RE – PITANJE: Ko je nadgledao podelu oružja na tom mestu?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Ljudi koje ja nisam poznavao.

TUŽILAC RE – PITANJE: Pređimo sada na paragraf 7. vaše izjave. Molimo vas pogledajte paragraf 7. što je na 4. stranici. Ja ču vas zamoliti da nam tu nešto objasnite.

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Samo trenutak.

TUŽILAC RE – PITANJE: Tu govorite kako ste išli u Tropoje i kako je to udaljeno, otprilike, 7 sati hoda od Košara/Kosharë. Išli ste zajedno sa oko 300 ljudi iz Batuše/Botushë i onda ste odneli oružje u štab OVK u Juniku/Junik. Možete li reći, kakvo je to bilo oružje koje ste odneli u štab OVK u Juniku/Junik, o kojem ovde govorite, u svojoj izjavi?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Što se tiče paragrafa 7, to se odnosi na 29. kada smo otišli iz Košara/Kosharë i otišli u Tropoje i to je trajalo, otprilike, 7 sati putovanja, pešice. Tamo sam otišao sa svojom porodicom.

TUŽILAC RE – PITANJE: To smo shvatili. Ali, možete li reći, kakvo je to bilo oružje koje ste iz Tropoja odneli u Junik/Junik?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Ja sam, lično, imao *Kalašnjikov*, kao i mnogi drugi. Reč je bila, uglavnom o lakom naoružanju, dakle 10 mm ili 20 mm.

TUŽILAC RE – PITANJE: 10 mm i 20 mm što je kalibar pušaka ili nečeg drugog?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Reč je samo o puškama.

TUŽILAC RE – PITANJE: A gde se nalazio štab OVK u Juniku/Junik, kuda ste to odneli?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Nije se radilo o štabu, nego o mestu gde su vojnici i ljudi jeli. To je bila, zapravo, neka vrsta kuhinje, kantine. Ne to nije bio štab. Tamo smo se sastajali kada smo jeli.



TUŽILAC RE – PITANJE: Ali, da li je to mesto kuda ste odneli oružje, bilo u Juniku/Junik?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Mesto se zove Junik/Junik, a taj deo mesta se zove Čestaj i to je u blizini mosta u Juniku/Junik.

TUŽILAC RE – PITANJE: U svojoj prethodnoj izjavi označili ste, na karti, gde se nalazila kontrolna tačka. To nije bila jako precizna karta i zato ču vas zamoliti da to pogledate ponovo na ekranu kompjutera. Reč je o dokaznom predmetu P1009, po Pravilu 65 ter. Ono što bih vas zamolio da učinite jeste da tačno pokažete, na toj karti, gde ste poslednji put videli Sejida Nočija, odnosno gde je tačno bila ta kontrolna tačka. To će se, karta će se pojaviti pred vama na ekranu. Vidite na karti, tu su Košare/Kosharë, Junik/Junik. . .

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Samo jedan trenutak. Mogu li nešto da kažem, pre nego što nastavimo sa ovom kartom. Ne može se govoriti o kontrolnoj tački, zato što je kontrolna tačka nešto drugo. Ovo je zapravo bio položaj. Ja bih rekao da je reč bila, zapravo, o jednom rovu gde sam video te ljude koje sam naveo. Nije to bila kontrolna tačka.

TUŽILAC RE – PITANJE: Da li je tamo bilo vojnika OVK?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Pa, tamo su bili naoružani ljudi.

TUŽILAC RE – PITANJE: U redu. Pređimo sada na tačku 13. vaše izjave, koju ste videli juče. Vi kažete: „Na kontrolnoj tački, nalazila su se trojica ili četvorica vojnika OVK, koja nisam poznavao. Ja sam nastavio prema Juniku/Junik, nosio sam uniformu OVK, s oznakama i nisam imao nikakvih problema da prođem kroz tu kontrolnu tačku.“ Dakle, to je ono što vi kažete u svojoj izjavi. Ja bih sada zamolio da pokažete, na karti, gde se nalazila ta kontrolna tačka, gde kažete da su bila dvojica ili trojica vojnika?

ADVOKAT EMMERSON: Čini se da bi svedok želeo nešto da kaže u vezi sa tom kontrolom tačkom i u vezi sa ovim pitanjem, koje mu postavlja gospodin Re. Mislim da bi mu trebalo dopustiti da kaže tačno to što želi.

SUDIJA ORIE: Svedok je rekao da, zapravo, nije bilo reči o kontrolnoj tački i objasnio je o čemu se, zapravo, radi. Gospodine Re, možda biste trebali dopustiti svedoku da objasni šta želi da kaže, kakva je razlika između kontrolne tačke i ovog mesta o kojem govorite, šta je video na tom mestu. Dakle, gospodine, možete li nam reći kakva je razlika između te kontrolne tačke ili tog mesta, odnosno rova, gde ste videli te ljude, a za koje kažete da nije bilo kontrolna tačka.

SVEDOK AVDIJA: Kontrolna tačka je nešto što se nalazi na glavnoj cesti i gde su stacionirane velike snage neke vojske, a položaji to je nešto drugo. Položaj je neko mesto koje je zaštićeno i koje se štiti od nekog eventualnog napada.

SUDIJA ORIE: Kada bi se neko približio tom položaju, da li bi se ta osoba zaustavila i ispitala ko je i šta je?

SVEDOK AVDIJA: Pa, to je bilo ratno vreme i ljudi su se mogli zaustavljati da bi se ispitali ko su.

SUDIJA ORIE: Zahvaljujem. Izvolite, možete nastaviti, gospodine Re.



TUŽILAC RE – PITANJE: Pogledajte tačku 13. svoje izjave, gde stoji: „Ja sam nastavio prema Juniku/Juniki nosio sam uniformu i oznake OVK i nisam imao problema da prolazim kroz kontrolne tačke. Sejid Noči i Deli Delija ostali su na kontrolnoj tački i to je bio poslednji put da sam ja video Sejida Nočija i Deli Deliju.“

(*Pretresno veće i sudski poslužitelj se savetuju*)

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: To što vi kažete je potpuno tačno.

TUŽILAC RE – PITANJE: U redu. Ja bih vas sada molio da pogledate ekran. Pogledajte gde se nalaze ta mesta Junik/Junik, Košare/Kosharë i možete li označiti na karti tačno, jednim krstićem, mesto na kojem ste ih vi poslednji put videli?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Mogu li to ovim da označim?

TUŽILAC RE – PITANJE: Da. Molim vas, označite to ovom olovkom.

(*svedok obeležava*)

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Košare/Kosharë se nalaze ovde. Ja sam ih ostavio, otprilike na ovom mestu. Kažem, otprilike, jer nisam sasvim siguran. To je brdoviti kraj, nema glavne ceste koja bi tu prolazila i reč je, zapravo, o jednoj brdskoj stazi, koju koriste, bilo pešaci, bilo ljudi sa životinjama.

TUŽILAC RE – PITANJE: Gospodine Avdija, molim vas, možete li jednom crtom označiti kako ste hodali?

SUDIJA ORIE: Gospodine svedoče, možete li se malčice udaljiti od mikrofona, jer inače vrlo glasno čujemo kako dišete. Molim vas, malo se udaljite o mikrofona.

SVEDOK AVDIJA - ODGOVOR: Kao što sam rekao, Košare/Kosharë se nalaze ovde. Evo, ovako smo se kretali, negde do ovog mesta.

TUŽILAC RE – PITANJE: Možete li velikim krstićem označiti mesto gde ste se sa njima rastali?

(*svedok obeležava*)

SUDIJA ORIE: Molim sekretara da dodeli broj.

sekretar: Časni Sude, to će biti MFI, odnosno P1224.

SUDIJA ORIE: U redu. Dakle, ova karta je označena kao P1224. Ako nema prigovora to se uvrštava u spis.

TUŽILAC RE: Ovim je završeno glavno ispitivanje.



SUDIJA ORIE: Zahvaljujem gospodinu Reu. Gospodine Emmerson, vi ćete prvi unakrsno ispiti.

ADVOKAT EMMERSON: Da. Imam samo nekoliko pitanja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Avdija, vas će prvo ispiti gospodin Emmerson koji zastupa gospodina Haradinaja.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT EMMERSON

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Imam samo nekoliko pitanja za vas. U paragrafu 15. svoje izjave, vi kažete da ste u OVK bili otprilike mesec dana i to negde do kraja jula. Je li to tačno?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dakle, možemo li onda prepostaviti da, kada ste u martu išli u Tropoje, zajedno sa trojicom drugih ljudi iz vašeg sela, kako biste prikupili to oružje, vi sebe niste smatrali pripadnikom OVK?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Tačno je da nisam bio pripadnik u uniformi, nisam imao oružje, nego bio sam dobrovoljac i dobrovoljno sam išao tamo po to oružje.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li je to isto važilo i za ove druge ljude iz vašeg sela koji su išli sa vama?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Bilo nas je trojica, na početku.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pitao sam vas, da li su i ova druga dvojica bili u istom položaju kao i vi, odnosno nisu bili pripadnici OVK nego su bili dobrovoljci koji su tamo odlazili po oružje?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Da, to je tačno. Oni su isto bili dobrovoljci.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Rekli ste da su među ljudima koji su se vraćali na Kosovo zajedno sa vama, neki nosili uniforme, a drugi su bili u civilnoj odeći. Je li to tačno?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Mislite iz Tropoja kad smo se vraćali na Kosovo?

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, gospodine. Da li se može reći da je samo nekoliko od tih 420 ljudi nosilo uniforme ili je veliki procenat tih ljudi nosio uniforme? Kako biste vi to opisali?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Ne mogu reći je li bilo više ljudi u uniformama, nego u civilnoj odeći, ali mogu vam reći da su neki nosili uniforme.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Mogu li onda to formulisati na sledeći način: Prema vašem mišljenju, je li u toj grupi bilo mnogo ljudi u istom položaju kao i vi, dakle, koji su bili obični seljani, koji su prikupljali oružje, a ne pripadnici OVK?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: To je tačno da se kaže, da u to vreme nije bilo uniformi. Ljudi su bili dobrovoljci, dobrovoljno su išli da donesu oružje kako bi bili što je moguće bolje naoružani kako bi štitili svoje vlasništvo i svoje porodice.



ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hteo bih sada da predemo na onaj deo u vašoj izjavi gde opisujete zadnji put kada ste videli Sejida Noćija. Kao prvo, vi kažete da je to bilo jednog dana u julu. Da li se sada sećate, da li je to bilo negde bliže početku jula, sredinom jula ili krajem jula?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Ne mogu se setiti, ali mislim da je bilo početkom jula.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ono planinsko područje koje ste opisali, gde su se nalazili neki ljudi, pripadnici OVK u rovovima itd, hteo bih da steknemo osećaj kako je u to vreme ta teritorija izgledala. Mi smo čuli svedočenja o raspoređivanju srpskih snaga PJP na području oko Junika/Junik, a čuli smo i neke druge iskaze o srpskim vojnim zasedama, koje su postavljane dobrovoljcima OVK koji su putovali tamo i nazad, preko granice. Da li sada znate - ako ne znate odgovor, molim da to kažete - dakle, da li znate sada, gde je najbliže bila raspoređena srpska vojska u vreme kada ste zadnji put videli Sejida Noćija?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Mislite kada sam ga zadnji put video?

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Možete li nam reći gde ste u to vreme mogli očekivati da nađete srpske snage na tom području, koliko su bili blizu i kako su bili raspoređeni?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Od 29. maja, nakon što su Junik/Junik i Molić/ Molliq okupirani, srpske snage sa artiljerijom i vojnicima koje su tamo rasporedili, oni su okružili Batušu/Botushë, a tamo su bili sve dok nisu zauzeli Junik/Junik. Znači, tamo su ostali sve dok nisu okupirali Junik/Junik.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, uopšteno govoreći, ti ljudi koje ste videli ukopane u rovove, da li su se oni nalazili na području na kojem bi se moglo očekivati da ćete naići s vremena na vreme na srpske snage?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Ne, to je bilo otprilike 2 do 3 kilometra udaljeno od mesta gde su se nalazile srpske snage. Znači, taj položaj je bio negde na udaljenosti od oko 3 km.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, 3 km, a koja bi onda svrha tih rovova bila, koliko ste vi to shvatili? To je bila nekakva vrsta zaštite, prepostavljam?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: Da, to je bio borbeni položaj. Tamo nisam nikada bio pre toga, ali to je bilo za ljudе koji su osmatrali i proveravali da li ima kretanja srpskih snaga. Tako ja mislim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Vi ste to opisali kao borbeni položaj. Možemo li onda zaključiti da je to način na koji ste vi shvatili položaj, tj. da bi se ljudi koji su tamo bili, mogli angažovati u borbi, u nekom trenutku?

SVEDOK AVDIJA – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT EMMERSON: Time sam završio.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Nemam pitanja.



SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Nemam pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala.

(*Pretresno veće se savetuje*)

SUDIJA ORIE: Gospodine Avdija, Pretresno veće nema pitanja za vas. Da li ima potrebe za dodatnim pitanjima, nakon unakrsnog ispitivanja, gospodine Re?

TUŽILAC RE: Ne.

SUDIJA ORIE: Onda, gospodine Avdija, ovim je završeno vaše svedočenje pred ovim Sudom. Možda ste iznenadeni što je ovako kratko trajalo to vreme koje ste proveli u ovoj sudnici, ali Pretresno veće je pročitalo vašu izjavu, a ovo je samo bila prilika stranama u postupku da postave dodatna pitanja, vezano za ono što mi već znamo kao vašu izjavu, a tu je izjavu tužilac sažeо i pročitao. Želeo bih vam se zahvaliti što ste došli tako daleko do Haga i želim vam srećan put kući.

SVEDOK AVDIJA: Hvala. Imam jedno pitanje, ukoliko može.

SUDIJA ORIE: Da vidimo. Recite šta je to, pa ćemo onda videti.

SVEDOK AVDIJA: Pošto sam putovao daleko da bih došao ovamo, došao sam čak sa Kosova, hteo sam da pozdravim gospodina Ramusha Haradinaja i Idriza Balaja i Lahi Brahimaja.

SUDIJA ORIE: Razumem da biste vi želeli da ih pozdravite i oni su to shvatili, ali u sudnici nije mesto za lične kontakte između svedoka i optuženih. Međutim, oni su sasvim sigurno čuli vaše reči i to će, za sada, biti dovoljno. Sada bih zamolio da poslužitelj svedoka izvede iz sudnice.

SVEDOK AVDIJA: Hvala i laku noć.

(*Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju*)

(*svedok napušta sudnicu*)

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, pre nego što pokrenete bilo kakvo pitanje, ja bih želeo da pokrenem jedno pitanje, a ono je vezano za prethodnog svedoka. Ja sam pozvao predstavnika Sekretarijata na video linku da bude siguran da prethodni svedok zna gde bi mogao da doneše rendgenske snimke, ako ih nađe. U međuvremenu, Pretresno veće je dobilo veoma kratak izveštaj od strane službenika Suda, koji je bio prisutan tokom svedočenja putem video linka, kojim izveštava Pretresno veće veće, kada je o tome porazgovarao sa svedokom, da je suprug svedoka, koji se očigledno nalazio u blizini i koji je tada bio prisutan izjavio da porodica nema više taj rendgenski snimak, zato što je on predat istražiteljima Tužilaštva. Ovo nije nikakvo svedočenje već samo informacija koju je Pretresno veće dobilo, a pošto su ove e-



mail poruke kopirane i poslate Tužilaštvu, mislim da bi bilo najbolje da se odmah i Odbrana obavesti o toj informaciji. Mislim da sada znate kome treba da se obratite i to više nije prethodni svedok. Ali, ponovo kažem, ono što je suprug rekao sudskom službeniku, nije svedočenje, već samo praktična informacija i ona vredi onoliko koliko vredi.

ADVOKAT HARVEY: Hvala vam na pomoći po tom pitanju. Mi ćemo nastojati da to dobijemo od Tužilaštva, da potraže ove nedostajuće rendgenske snimke.

SUDIJA ORIE: U redu.

(*Pretresno veće se savetuje*)

SUDIJA ORIE: Možda bih mogao dodati da je ovo pitanje oduzelo dosta vremena, govorim o stranicama 5259, 5265 i 5267. U to vreme Pretresno veće nije insistiralo na tome da dobije dalje detaljnije informacije, već je ostavilo stranama u postupku da to reše. Izgleda sada, iako je to dosta kasna faza, vezano za prethodnog svedoka, da je to sada postalo pitanje od određenog značaja, ali možda nije nužno da se obraćamo svedoku, već da potražimo to u arhivi Tužilaštva.

ADVOKAT HARVEY: Da, časni Sude, već je neko vreme prošlo od kako je muž svedočio.

SUDIJA ORIE: Znači, Pretresno veće će sačekati da vidi i onda ćete nas odmah obavestiti.

ADVOKAT HARVEY: Naravno.

(*Pretresno veće se savetuje*)

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, prepostavljam da želite da se obratite Pretresnom veću vezano za gospodina Versonnena koji je sledeći na listi.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da.

SUDIJA ORIE: Molim da iznesete ono na šta želite da nam skrenete pažnju.

ADVOKAT GUY-SMITH: Mi smo shvatili da je svrha svedočenja gospodina Versonnena da se izvedu dokazi vezano za procedure koje su korišćene tokom tog vremena, za niz fotografija koji je pokazivan svedoku, a koje je Pretresnom veću poznato, to je bilo vezano za svedoka 01. Vezano za pregledanje izjave i informacija sadržanih u izjavi gospodina Versonnena, pokazuje se da Tužilaštvo još jedanput čini ono što su rekli da ne nameravaju da čine ... u svom prethodnom podnesku kada sam pokrenuo ovo pitanje, ... a to je uvođenje izjava svedoka i tu skrećem pažnju Pretresnom veću, ne samo na sažetak po Pravilu 92, već i ono što je indikativno, ... a to je koji će se dokazi izvoditi. U sažetku je svedok, prema Pravilu 92 ter, identifikovao i onda se ide dalje sa informacijom.

SUDIJA ORIE: Ova izjava po Pravilu 92 ter, gospodine Re, bila bi izjava od 12. februara?

TUŽILAC RE: Da.



SUDIJA ORIE: To bi onda bila izjava po Pravilu 92 ter...

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja sada čitam iz sažetka po Pravilu 92 ter, koji sam dobio u 1,42, danas popodne.

SUDIJA ORIE: Očigledno je ovo ista izjava, ali sa različitim ERN brojevima.

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da govorimo o istom dokumentu, a ja mislim na dokument čiji je ERN broj U0158138, konkretno vezano za taj dokument.

SUDIJA ORIE: Čini se da je to isti dokument, kao U0158127.

ADVOKAT GUY-SMITH: Vrlo lako je moguće.

TUŽILAC RE: Možda je bila deklaracija po Pravilu 92 bis, u kojem slučaju bi onda bio ponovni ERN broj dodeljen. I to je objašnjenje.

SUDIJA ORIE: Da. Da li sada govorimo, da vidimo, o istom dokumentu. To je 4 stranice, izjava od 12. februara 2007, izjava koju je dao gospodin Versonnen.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja bih htio da započnem samo ukratko... ako se pogleda kako je izjava definisana, izjava je usmena ili pisana tvrdnja ili neverbalno ponašanje osobe, ako osoba namerava da je koristi kao neku tvrdnju. Ja sada koristim osnovu vezano za ovu analizu kroz koju želim da prođem, vezano za izjavu koju Tužilaštvo želi da uvede u spis. Paragraf 17, od reči „after“, tj. „nakon“ pa do kraja, ponovo je iz izjave svedoka 01. Paragraf 19, nakon prve kompletne rečenice, sasvim jasno je izjava svedoka 01, ta druga rečenica, kao i sam zadnji red u ovoj tački 19. To je, dakle, takođe, iz izjave svedoka 01. Pored toga, u meri u kojoj se Tužilaštvo oslanja na paragraf 11, iako nema konkretnih informacija koje su sadržane u tom paragrafu, koji predstavlja bazu izjave svedoka 01, putem indikacije, tu se jasno uspostavlja da je on dobio informacije od svedoka 01. I, konačno, vezano za paragraf 20, u meri u kojoj se Tužilaštvo oslanja na beleške istražitelja, sadržanih u drugoj izjavi i, u jednom trenutku će tvrditi ili sugerisati Pretresnom veću da treba da se oslanja na te beleške, a da te beleške same po sebi, u stvari, sadrže izjave svedoka 01. I onda, vezano za sve te informacije, pre nego što odemo dalje, a na osnovu podneska Tužilaštva, gde su naveli da neće uvoditi nikakve izjave i, isto tako, prethodni podnesak, koji je bio pokrenut vezano za ova pitanja, je bio poništen, ja ulažem prigovor. Pored toga, mi smo ponovo, u istom onom položaju gde smo bili ranije, a to je položaj u kojem Tužilaštvo pokušava, ja mislim, jednostavno rečeno, u izvođenju ovih dokaza, da prekrši celi postupak u Galiću, gde je Žalbeno Veće sasvim jasno navelo da se ne može koristiti istražitelj ili sažetak ili neka bilo koja druga vrsta uvođenja dokaza u pokušaju da se izbegnu ograničenja Pravila 92 bis. U toj odluci, posebno paragraf 31, govori se da, gde je izjava data u pripremi za sudski postupak, ona se ne može uvoditi prema Pravilu 89C. Pored toga, nalazimo se u situaciji gde, vezano za raspravu u Žalbenom veću u predmetu Milošević, 30. septembar 2002. godine, koji se bavio sažecima istražitelja i beleški i dokaza za svrhe prezentacija informacija Veću i taj postupak je bio kritikovan vezano za pouzdanost u predmetu Galić i to je bilo u paragrafu 18. deo 3. Ako Tužilaštvo sada želi da pita gospodina Versonnena koji je bio njegov postupak i ništa više, onda zaista nema nikakve osnove za prigovor, na osnovu situacije u kojoj se nalazimo vezano za one dokaze koje treba izvesti. Hvala.



SUDIJA ORIE: Onda...

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja ovde čekam zato što mi je rečeno da sam ispred francuskog pevoda, pa, evo tu ču stati.

SUDIJA HOEPFEL: Kako ste znali? To je bila samo neverbalna komunikacija.

ADVOKAT GUY-SMITH: Neverbalna komunikacija, tačno ... to je bila vrlo definitivna izjava. Ali, ako Tužilaštvo želi da izvodi dokaze za koje sam uložio prigovor, mislim da onda krše odluke Pretresnog veća u dva konkretna slučaja, kao i samu poziciju koju su zauzeli vezano za ovo pitanje, gde su rekli da ne nameravaju da uvode bilo kakve izjave svedoka 01.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Jedno još uže pitanje koje, za sada, proizlazi vezano za mog klijenta, vezano za paragraf 18. Paragraf 18, do prvog zareza, je izjava o činjenicama, gde nema nikakvih foto identifikacija, bar što se tiče mog klijenta. Tu se traži samo objašnjenje vezano za gospodina Versonnena, i to prelazi poprilično i nalazi u sadržaju, njegovo gledište o pouzdanosti izjave, odnosno izjave svedoka 01. A, pošto dokazi koje bi trebalo da izvede Tužilaštvo vezano za primenu foto panela sa ovim svedokom, vezano za mog klijenta, nisu ništa više osim činjenice da nikakvi foto paneli nisu prikazani, onda bismo uložili prigovor da se u ovu izjavu po Pravilu 92 ter uvrsti preostali deo paragrafa, posle tog prvog zareza.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, pokrenuto je nekoliko pitanja. Čini mi se da su neka od njih relevantna, a posebno ako izjava osobe koju je intervjuisao gospodin Versonnen konačno neće biti uvrštena u spis, zato što će to biti samo negde prisutna u vazduhu. Druga pitanja su sledeća. Ako se izjava ili izjave uvrste u spis, i ako nademo ovde da odražava deo onoga što je taj svedok rekao u to vreme, ... odnosno što je izjavila osoba sa kojom je obavljen razgovor. Ali, čini se, gospodine Re, ako ta izjava neće biti uvršćena u spis, onda ne ostaje mnogo. Znači ako nemamo tu izjavu, onda je u redu da osoba sa kojom je obavljen razgovor, identificuje nekoga na foto panelu, ali ako ne znate šta je ona tačno rekla, odnosno šta je ta osoba učinila ili nije učinila, onda to naprosto znači da je on identifikovao nekoga, što, naravno ni na koji način ne pomaže Pretresnom veću.

TUŽILAC RE: To je pitanje pouzdanosti i jačine foto identifikacije. Ja bih prepostavio da se u iskustvu gospodina Guy-Smitha u Sjedinjenim Državama to viđa svaki dan, gde policajci svedoče u pogledu onoga šta su radili kada se pokaže neki foto panel nekom svedoku. To je normalna procedura, to je ispitana metoda. Ne znam kako je u sistemu evropskog prava, ali u anglo-saksonskom pravu to je uobičajeno.

SUDIJA ORIE: Ali, zar nije tačno, ako policajac svedoči da je pokazao foto panel nekome, s kim je u određeno vreme razgovarao, i ako je osoba nekoga prepoznala, a da ne zna šta je ta osoba izjavila o aktivnostima te osobe koju je identifikovao, onda to ništa ne znači. Drugim rečima, ako nekoga identifikujem iz foto panela, to može biti zato što je on moj rođak, možda je moj mesar, ako ne znamo o čemu govorimo. Drugim rečima, onda to i ne možemo koristiti.



TUŽILAC RE: Gospodin Versonnen može o tome da govori, ukoliko to želite.

SUDIJA ORIE: To je u redu, ali tu nije problem, u stvari. Ono što je gospodin Guy-Smith rekao jeste, mi ne možemo da samo prepostavimo neku izjavu koja se ne može uvrstiti, koja nije prihvatljiva, svedočenjem nekoga ko je tu izjavu uzeo. I, to je ono na šta vam skrećem pažnju. Znači, ako osoba koja je uzela izjavu svedoči o tome, da je osoba sa kojom je obavio razgovor nekoga identifikovala, a da ne zna šta je ta osoba rekla gospodinu Versonnenu šta zna o toj osobi, kakav je odnos sa tom osobom, šta je video da ta osoba radi, itd, onda to nema nikakve korisne vrednosti.

TUŽILAC RE: Ukoliko želite da se bavim, da dobijem ovaj iskaz od svedoka, ja to mogu da učinim, jer ovo su najbolje informacije koje imamo na raspolaganju, kada je reč o ovom pitanju, a u pitanju je identifikacija Togera.

SUDIJA ORIE: Izgleda da imamo različita stanovišta kada je reč o ovom pitanju. Strane imaju različite poglede na ovo pitanje. Kakvo je, pak, stanovište Pretresnog veća, sa tim ćemo vas upoznati posle pauze.

TUŽILAC RE: Ja zaista ne razumem neke od argumenata koje je izneo gospodin Guy-Smith. U jednom od svojih argumenata on se poziva na tačku 15. izjave. Međutim, tu istražitelj jednostavno kaže da je svedok pogledao fotografije i rekao da je u pitanju Toger.

SUDIJA ORIE: Da, ali ono što je nama potrebno, jeste šta je svedok rekao u pogledu toga da li je Toger njegova baba ili njegov mesar ili je to neko ko je počinio užasne zločine, ili je to bio najbolji nastavnik u lokalnoj školi. Zbog toga je sam proces identifikacije relevantan. Gospodin Guy-Smith tvrdi, a on je to i ranije govorio, on tvrdi da ne treba putem iskaza gospodina Versonnena uvoditi neprihvatljive izjave, a naročito sadržinu izjava onih lica sa kojima je on vodio razgovor radi uvršćivanja u spis. Ukoliko sam vas dobro shvatio, gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Odlično ste me shvatili.

TUŽILAC RE: Međutim, ovo su najbolji dokazi koje mi imamo i koji su nam na raspolaganju u ovom predmetu. Zašto bi to bilo neprihvatljivo?

SUDIJA ORIE: Pa, svaka izjava, u izvesnoj meri je iskaz iz druge ruke, zato što je istražitelj zapisao reči nekog drugog. E sad, postavlja se pitanje, da li je osoba sa kojom je vođen razgovor, osoba od koje je uzeta izjava, da li je sadržina te izjave prihvatljiva kao dokazni materijal, ukoliko više ne postoji mogućnost za unakrsno ispitivanje tog lica. Mislim da je u tome glavno pitanje. Pretpostavljam da bi prigovori bili manji ukoliko bi postojala odluka da se izjava usvaja u spis.

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislite na usvajanje izjave u spis?

SUDIJA ORIE: Da, naravno. Vi ste nas malo zadržali, vi ste tražili odlaganje roka da uložite odgovor.



ADVOKAT GUY-SMITH: Ja se zbog toga izvinjavam, ali ovde je u pitanju jedan veliki podnesak, jer se odnosi na veliki broj tačaka Optužnice.

SUDIJA ORIE: Mislim da je Pretresno veće shvatio o čemu je ovde reč i šta je ovde u pitanju. Gospodine Guy-Smith, to je saglasnost sa onim što vi smatrate da ovde predstavlja problem, a gospodin Re se i dalje slaže i smatra da se to pitanje uopšte ne postavlja. Želite li nešto da dodate na to, gospodine Re? Sada je trenutak da to učinite kako bismo mogli da razmotrimo ovo pitanje tokom pauze.

TUŽILAC RE: Postoje dokazi koji su na raspolaganju, iskaz gospodina Versonnen je na raspolaganju. To je najbolji mogući dokaz koji imamo na raspolaganju, ukoliko želite da ga saslušate. Svakako, možemo da dobijemo iskaz od gospodina Versonnen, kada je reč o tome kako je on postupao sa svedokom, šta mu je svedok rekao, kakva je lica identifikovao, to je najbolji dokaz koji možemo da imamo i koji Pretresno veće može da ima kada je reč o procesu identifikacije i kako je došlo do toga da on ukaže na ovu konkretnu osobu.

SUDIJA ORIE: Mislim da, ukoliko se sadržina izjave usvoji u spis, onda dalje može da se razmatra mogućnost, odnosno načini na koje je uzeta izjava i na koji način je izvršena identifikacija putem foto panela. To onda postaje relevantno i mislim da je to glavno pitanje.

TUŽILAC RE: Ali, on nije ovde, a gospodin Versonnen je ovde i čim Pretresno veće doneše odluku ja mogu da ga pozovem. ... To nije praktično. Zašto gospodin Versonnen ne bi dao svoj iskaz, a potom možemo da se pozabavimo ovim podneskom, onako kako to želimo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, imate reč.

ADVOKAT GUY-SMITH: 20. avgusta Tužilaštvo je jasno podvuklo, citiram: „Tužilaštvo nema namjeru da preko gospodina Versonnen predlaže na usvajanje u spis izjave bilo kog lica sa kojim je gospodin Versonnen vodio razgovor. “ Oni su rekli tačno to da im to nije namera, a međutim, oni sada zaobilaze odluku u predmetu Galić, jer upravo to čine.

TUŽILAC RE: Ali, ja sam govorio o izjavi svedoka. Ja ne razumem šta gospodin Guy-Smith sada govori, jer je svima bilo jasno da je tu reč o izjavi svedoka.

SUDIJA ORIE: Ja bih predložio sledeće: Postoje dva moguća rešenja. Jedno rešenje jeste da se usvoji u spis izjava koju je uzeo gospodin Versonnen. Druga mogućnost jeste da se ova izjava ne usvoji u spis. Naravno, uvek postoji mogućnost da se delimično usvoji u spis. Ja pozivam strane u postupku da tokom pauze razmotre, a možda i međusobno porazgovaraju o tome šta treba da ostane iz iskaza gospodina Versonnen po Pravilu 92 ter, ukoliko se izjava koju je on, u svoje vreme uzeo, ne usvoji u spis. Jer, tu počiva glavno pitanje.

TUŽILAC RE: Ništa, odgovor, glasi „ništa“, jer je onda njegov iskaz irelevantan.

SUDIJA ORIE: Dakle, vi kažete, ukoliko se izjava ne usvoji u spis, ja smatram da vi onda povlačite čitav iskaz gospodina Versonnen.

TUŽILAC RE: Pa, onda to nije relevantno. U stvari, dozvolite mi da to malo podrobnije razmotrim.



SUDIJA ORIE: Naravno, ja sam od vas tražio da to razmotrite tokom pauze, a vi ste, međutim, pružili veoma brzi odgovor, koji bi mogao da predupredi velike rasprave. Ukoliko ostanete pri tome, čak i kada malo ozbiljnije porazmislite, onda Pretresno veće možda neće morati da donosi teške odluke. Ali, sada idemo na pauzu, jer ionako suviše očekujem od prevodioca, od tehničara, stenografa, itd. Nastavljamo u 18.10 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Da li strane imaju o nečemu da nas obaveste?

TUŽILAC RE: Imamo, ali molio bih da pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA ORIE: Prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: U redu. Na privatnoj sednici raspravljali smo o nekoliko pitanja, o kojima se nije moglo raspravljati na otvorenoj sednici, zato što su se odnosila na zaštićene svedoke. Jedan deo zasedanja mogao se odvijati na otvorenoj sednici, jedan manji deo, kada su strane u postupku razmenile svoje stavove u vezi sa dokaznom vrednošću izjave po Pravilu 92 ter, svedoka koji će tek biti pozvan da dâ svoj iskaz, a Pretresno veće je tada reklo da to zavisi o odluci u vezi sa tim podneskom. Pretresno veće je reklo da će ozbiljno razmotriti za slučaj da odluka bude negativna, u vezi sa paragrafima od 14. do 19. ove izjave po Pravilu 92 ter, svedoka koji tek treba da svedoči pred Sudom. Gospodine Re, jeste li spremni.

TUŽILAC RE: Da, spremam sam da pozovem gospodina Versonnena.

(Pretresno veće se savetuje)

TUŽILAC RE: Njegova izjava bi morala sada, privremeno da bude pod pečatom, a onda se može redigovati.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: Broj po Pravilu 65 ter je 2170.

sekretar: To će biti broj 1225 označen za identifikaciju, pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Zahvaljujem gospodinu sekretaru.

(svedok je pristupio Sudu)



SUDIJA ORIE: Dobro veče, gospodine Versonnen.

SVEDOK VERSONNEN: Dobro veče.

SUDIJA ORIE: Pre nego što počnete sa svojim iskazom u ovoj sudnici, prema Pravilniku o postupku i dokazima, morate dati svečanu izjavu. Molim vas da to učinite.

SVEDOK VERSONNEN: Svečano izjavljujem da ču govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Gospodine Versonnen, izvolite sesti. Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja prepostavljam da gospodin Re nema nameru da postavlja bilo kakva sugestivna pitanja u vezi sa ovim paragrafima.

TUŽILAC RE: Pa, ova izjava je izjava po Pravilu 92 ter.

SUDIJA ORIE: Gospodine Versonnen, prvo će vas ispitivati tužilac.

svedok: Roel Versonnen

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RE

TUŽILAC RE – PITANJE: Vaše ime je Roel Versonnen, rođeni 6. oktobra 1962, Belgijanac ste i radili ste kao istražitelj Međunarodnog krivičnog Tribunalu u Beogradu. Da li je to tačno?

SVEDOK VERSONNEN – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC RE – PITANJE: U izjavi koja je dobila broj P1225, od 12 februara 2007, imate li izjavu pred sobom?

SVEDOK VERSONNEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Jeste li je potpisali?

SVEDOK VERSONNEN – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC RE – PITANJE: Je li ona istinita?

SVEDOK VERSONNEN – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC RE – PITANJE: Kada bi vam postavili ista takva pitanja, da li biste dali iste odgovore pred ovim Sudom?

SVEDOK VERSONNEN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE – PITANJE: Molim vas da pogledate pasus broj 17. Vi ste svedoku pokazali foto panel, koji nosi broj ERN0031023.



TUŽILAC RE: Molim da se svedoku predoči 65 ter dokaz 117, a to je taj foto panel.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, to je foto panel koji je u prilogu izjave.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se. Mislim da to nije tačno. Mislim da se pasus 17. odnosi na ERN broj koji predstavlja legendu.

TUŽILAC RE: Da li sam dao pogrešan broj? Dakle, ja govorim o 0031022 i 1023, a to je po Pravilu 65 ter. To je foto panel.

SUDIJA ORIE: Dakle, ne govorimo o paragrafu 17, jer paragraf 17. se odnosi na 1023.

TUŽILAC RE: Paragraf 14. se odnosi na 10022, a paragraf 17 na 1023 i sada bismo hteli da to svedok identificuje.

SUDIJA ORIE: U redu, da završimo ovu raspravu. Ti ERN brojevi dati su izjavi o kojoj mi moramo još doneti odluku. Hoće li se osporavati da ERN brojevi koji su dodeljeni ovoj izjavi jesu oni ERN brojevi koji su korišteni tokom razgovora?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ne, to se neće osporavati.

SUDIJA ORIE: Neće se osporavati. Gospodine Emmerson, gospodine Harvey, vas ne moram to ni da pitam. Dakle, gospodine Re, nije potrebno da postavljate ovo pitanje svedoku, jer ako se to uvrsti u spis, onda imamo i druge dokumente s tim u vezi.

TUŽILAC RE: Možemo li onda dobiti brojeve, kako to ne bi izgubili.

SUDIJA ORIE: Da, ali vi se tome možete uvek vratiti ubuduće, kada vam to bude potrebno, ali mi možemo dodeliti i MFI brojeve. No, to sigurno nije predočeno gospodinu Versonnenu, zato u ovom trenutku ne vidim šta je sporno.

TUŽILAC RE: Ali, ja sam zatražio da se to prikaže.

SUDIJA ORIE: Ali, ako se to čini, to biste učinili pre nego što vam je Pretresno veče dopustilo da to učinite.

TUŽILAC RE: Pa, možemo li to onda da prikažemo?

SUDIJA ORIE: Samo trenutak.

(Pretresno veče se savetuje)

SUDIJA ORIE: S obzirom da činjenicu da Odbrana ne osporava šta su ti dokumenti, ako naravno izjava svedoka 01 bude uvrštena u spis. Prema tome, izvolite, možete nastaviti.

TUŽILAC RE: Ja u ovom trenutku nisam zbog toga toliko zabrinuti i sada pitam, da li se može dodeliti MFI broj i vi ste rekli „da“.



SUDIJA ORIE: Da, rekao sam to, ali ubuduće ovaj dokument će dobiti bilo MFI broj, bilo MNA ili nešto drugo. Hoćemo li se onda kasnije pozivati na ERN broj ili neki drugi broj, dakle, to zavisi o tome kako će se događaji razvijati. No, sačekajte, samo trenutak.

(*Pretresno veće se savetuje*)

SUDIJA ORIE: Razgovarajući sa sudijama utvrdio sam da sam prenaglio, gospodine Re, jer Pretresno veće ne vidi zašto bi se dodeljivao taj MFI broj. Prema tome, koristite sada ERN brojeve, a onda ćemo kasnije videti kako ćemo postupati.

TUŽILAC RE – PITANJE: Pa, želeo sam samo da bude potpuno jasno u zapisniku da se to odnosi na dokaz 117 po Pravilu 65 ter. Dakle, gospodine Versonnen, želeo bih vas pitati jednu stvar o paragrafu 16, izvinite, 15 vašeg iskaza, gde ste rekli da je svedok pokazao na sliku broj 6 i rekao ...

ADVOKAT GUY-SMITH: Časni Sude, ja ulažem prigovor na to iz svih onih razloga o kojima smo raspravljali do sada na zasedanju. Mislim da ovo nije valjani način na koji to gospodin Re čini.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, izjava gospodina Versonnena po tom pitanju potpuna je jasna, a Pretresno veće će kasnije raspravljati o tome da li je to prihvatljiv dokaz ili nije, nakon što čujemo celu argumentaciju. Ako je to prihvatljivo, onda je prihvatljivo i na papiru i u obliku iskaza gospodina Versonnena.

TUŽILAC RE: Možda nisam dobro shvatio. Kada me je časni Sud upitao kako znamo da je to ista osoba, šta je svedok znao o osobi zvanoj „Toger“ i tako dalje...

ADVOKAT GUY-SMITH: Časni Sude, meni je žao da prekidam gospodina Rea, ali mislim da ovo zaista nije valjani način da se ovako nastupa i ja mislim da moj kolega to zna.

(*Pretresno veće se savetuje*)

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, ako imate pitanja za svedoka, postavite ih svedoku, ako ne, onda ćemo dati priliku Odbrani da unakrsno ispituje.

TUŽILAC RE: Ne shvatam. U prethodnoj raspravi Pretresno veće je reklo da mogu pitati svedoka, dozvolite mi da završim.

ADVOKAT GUY-SMITH: On će to opet da uradi.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith. Gospodine Re.

TUŽILAC RE: Ja tražim sada uputstvo od Pretresnog veća, na koji način da postupam. Ja ne stavljam nikakve reči u usta svedoka. Ja jednostavno pitam Pretresno veće, koliko nam svedok može pomoći. Potpuno sam u vašim rukama.



SUDIJA ORIE: Možda ste pogrešno shvatili Pretresno veče. Ja sam smatrao da je jasno šta mi želimo ili ne želimo da znamo. U tom trenutku nisam rekao da bismo saznanja mogli dobiti putem ovog svedoka i da bi to bilo rešenje.

TUŽILAC RE: Ako ste protiv mene, ja ču da sednem.

SUDIJA ORIE: Molim?

TUŽILAC RE: Ako ste protiv mene, ja ču da sednem i završim.

SUDIJA ORIE: Ne. Ne.

TUŽILAC RE: Ja samo tražim uputstvo. To je sve.

SUDIJA ORIE: Pretresno veče ne smatra da je ovaj svedok ispravni izvor za informaciju kojom ne raspolažemo. To je naše uputstvo. Gospodine Guy-Smith ili drugi advokati. Gospodine Emerson da li želite da unakrsno ispitujete? Ne. Gospodin Harvey, takođe, ne želi da ispituje. Gospodine Guy-Smith, izvolite. Dakle, gospodine Versonnen, više nije tajna da su vaš iskaz i vaša izjava postali predmet nekih proceduralnih neslaganja, u najmanju ruku. Koliko sam shvatio, vi biste trebali da idete zbog nekih vaših drugih obaveza. Da li to važi i za sutrašnji dan?

SVEDOK VERSONNEN: Da.

SUDIJA ORIE: Da li to znači da vi sutra ne biste mogli da svedočite?

SVEDOK VERSONNEN: Da. Tačno.

SUDIJA ORIE: Pa, to nama predstavlja problem, gospodine Versonnen, jer gotovo smo na završetku izvođenja dokaza Tužilaštva koji bi, zapravo, trebalo da se završi ove nedelje. Ja prepostavljam da, ako sutra odete, vi se ne možete prekosutra vratiti?

SVEDOK VERSONNEN: Pa, ako je potrebno mogu se vratiti prekosutra.

TUŽILAC RE: Ja znam gde će svedok biti sutra. On se ne vraća u Beograd.

SUDIJA ORIE: Postoji li bilo kakva mogućnost da se stvari toliko izmene da nam budete na raspolaganju sutra posle podne? Ja to vrlo retko pitam svedoke.

SVEDOK VERSONNEN: Morao bih o tome da raspravimsa svojim prepostavljenima u Tužilaštvu.

ADVOKAT GUY-SMITH: Možda bi rešenje bilo u sledećem. Ako bismo gospodin Re i ja mogli da imamo jedan svrshodni razgovor danas uveče, onda bismo mogli, možda, doći do usaglašenih činjenica u vezi sa procedurom koja jeste primenjena ili nije primenjena i u vezi sa informacijama koje možemo ili ne možemo dobiti od ovog konkretnog svedoka. I na taj način bi se možda moglo izbeći da gospodin Versonnen mora se vратi.



SUDIJA ORIE: Naravno Pretresno veće je zabrinuto da, ako ne dođete ni do kakvog sporazuma, a ne možemo biti u to 100 posto sigurni. . .

ADVOKAT GUY-SMITH: Pa, gospodin Re i ja imamo određenih problema tokom celog ovog suđenja.

(*Pretresno veće se savetuje*)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće je razmotrilo čime ćemo se baviti sutra i prekosutra. Ako je potrebno vreme za unakrsno ispitivanje gospodina Versonnena, bilo sutra ili prekosutra, u svakom slučaju ćemo izgubiiti vreme za svedočenje putem video veze. Prema tome, nije, sasvim je svejedno da li će to biti sutra ili prekosutra i tu se ništa ne menja. I pod tim okolnostima, a i s obzirom na dobre namere i gospodina Rea i gospodina Guy-Smitha da pokušaju da pronađu rešenje, nećemo ništa time izgubiti što ćemo zamoliti gospodina Versonnena da se vrati u sredu.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja sam spreman na bilo kakvo rešenje, samo da rešimo ovo pitanje.

SUDIJA ORIE: Dakle, ako su vam potrebna neka dodatna uputstva, mi smo spremni da radimo i rano ujutro i kasno uveče.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja sam uvek na raspolaganju.

SUDIJA ORIE: Gospodine Versonnen, mislim da moramo da vam se izvinimo. Vi ste danas dosta vremena proveli čekajući, a jedino što ste zaista videli jeste da postoje proceduralna pitanja koje su pokrenule strane u postupku. Kažete da se možete vratiti bez problema u sredu, posle podne?

SVEDOK VERSOONEN: Da, mislim da mogu.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda vas nećemo gnjaviti sutra i molimo vas da se vratite u sredu, posle podne. No, hoćemo li moći odmah započeti sa vašim iskazom ili ne, to zavisi od drugih okolnosti. Odsek za zaštitu žrtava i svedoka biće u kontaktu sa vama i reći će vam hoćete li vi odmah doći na red, u 14 sati i 15 minuta, ili kasnije tog popodneva. Isto tako, moram vas uputiti da, budući da ste započeli sa svojim iskazom, da ni sa kim ne smete razgovarati o svom iskazu, odnosno o onome što ste već rekli ili što ćete tek reći. Dakle, videćemo vas ponovo u sredu.

TUŽILAC RE: Ja moram sa gospodinom Versonnenom da razgovaram o drugim pitanjima koji nemaju veze sa njegovim iskazom. Mogu li zamoliti dopuštenje Pretresnog veća, s obzirom da će on biti ovde samo danas, da sa njim o tome razgovaram?

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora? Ne. Dakle, oslanjajući se u potpunosti na vašu profesionalnost, gospodine Versonnen, i na profesionalnost gospodina Rea, dopušteno je gospodinu Reu da razgovara sa gospodinom Versonnenom, ali molim vas da svakako to bude ograničeno na ta potrebna pitanja i nikako na bilo šta što ima veze sa ovim predmetom. Dakle, videćemo vas ponovo u sredu, a sutra ćemo nastaviti u 14.15 časova, u sudnici broj 1.



Sednica je završena u 19.03.
Nastavlja se u utorak 13. novembra 2007. u 14.15h.

Fond za humanitarno pravo



Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje